

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. március 3.

bb.1. megkoszorúzzák dr. Jánhn Ferenc és Rákosi Endre emléktábláját

k vt/gk/n/sr

1965. március 3.

dr. Jánhn Ferenc és Rákosi Endre, az ellenállási mozgalom mártírjai halálának 20. évfordulója alkalmával a párt- és társadalmi szervek képviselői március 6-án délelőtt fél 11 órakor a Kerepesi temetőben megkoszorúzzák a munkásmozgalom nagy halottainak emlékművét./mti/

bb.2. kilenc ország 14 filmje - új magyar alkotások - izelítő a márciusi filmműsorból

i s/gk/n/fm

1965. március 3.

a film barátai márciusban kilenc ország 14 új alkotása közül válogathatnak. többek között a magyar filmművészek három új játékfilmjét tűzik műsorra. nagy érdeklődés előzi meg Fábri Zoltán rendező „Husz óra” című alkotásának bemutatását. a filmet Sánta Ferenc nagysikerű, azonos című riportkönyvéből készítették. a főbb szerepekben Páger Antal, Görbe Jánost, Keres Emilt, Szirtes Ádámot és Öze Lajost láthatjuk. a külső felvételeket az Eger melletti Ostoros községben készítette illés György operatőr. -

márciusban a mozik vásznára került Rényi Tamás rendező „Délről hajnalig” című új filmje, amely a tanácsköztársaság bukásának éjszakáján játszódik. ezt a tanácsköztársaság évfordulójának napján tűzik műsorra a mozik. a főbb szerepeket Koncz Gábor, Bujtor István, Szegedi Erika és Szakáts Miklós játssza. - a budapesti bemutató után országszerte műsorra tűzik Csöke József „Tíz aranyérem” című riport filmjét, amely a tokiói XVIII. nyári olimpiai játékok eseményeit örökítette meg. - a magyar filmművészetet még egy régebbi alkotás, Révész György rendező „Éjfélkor” című nagysikerű filmje képviseli a hónap műsorában.
/folyt.köv./

bb.2./ kilenc ország...1. folyt./ n

a múlt év decemberében megrendezett olasz filmnapok műsorából két film jelenik meg ebben a hónapban. az egyik lattuada: a maffia parancsára című műve alberto sordival a főszerepben, a másik monicelli rendező „elvtársak,, című alkotása. az utóbbi főszerepeit marcello mastroianni, renato salvatori, annie girardot és bernard blier játssza. érdekesnek ígérkezik a simone signoret és laurence olivier főszereplésével készült angol film, „ a tárgyalás,, című társadalmi dráma. a hónap egyik „slágere,, lesz agnès varda már világszerte nagy sikert aratott filmje, a „cléo 5-től 7-ig,, ezt az alkotást budapestben csak a filmmuzeum tüzi műsorára, vidéken azonban több mozi is bemutatja.

bővelkedik a hónap filmműsora vígjátékokban is. a „könnyű élet,, című kedves, szórakoztató komédiát szovjet művészek készítették. a főbb szerepeket nagyezsda rumjanceva, vera mareckaja és jurij jakovljev alakítja. - a francia filmművészek is jelentkeznek egy új vígjátékkal, „ a saint-tropez-i csendőr,, című történettel, amelynek címszerepét louis de funés játssza. - az „egy olasz varsóban,, című humoros, fordulatokban gazdag lengyel film két főszerepét a lengyel zbigniew cybulski és az olasz antonio ciferiello játssza./mti/

bb.3. magyarország legöregebb szőlőtőkéje „Lengyelországban,,

vid/kz/tr/n/la

1965. március 3.

egy magyar származású lengyel borászati szakember, a tarnowban élő norbert lippóczy, olyan kisgrafikát gyűjt, amelyek a szőlészettel és a borászattal kapcsolatos témákat ábrázolnak. n. lippóczy ifjú korában tokaj-hegyalján nevelkedett, ezért a magyar szőlőkultúra tárgyai, emlékei különösen előkelő helyen szerepelnek gyűjteményében. a sajtó útján tudomást szerzett arról, hogy pécsen van hazánk legöregebb szőlőtőkéje, amely több mint 300 éve állandóan terem. pécsi kisgrafikusokhoz fordult azzal a kéréssel, hogy küldjék el neki a híres „szőlőfa,, fényképét és leírását. szomolányi andrás kisgrafikagyűjtő - maga is kedvelője a szőlészeti témának - teljesítette a kérését. cserében lippóczy elküldte pécsre legszebb szőlészeti és borászati tárgy ex libris-eit. az idén, magyar barátaink meghívására, személyesen is ellátogat pécsre, hogy megismerje a matuzsálem koru szőlőtőkét, tanulmányt készít elő ugyanis, amelyben európa legöregebb szőlőtőkéivel foglalkozik majd./mti/

bb. 4. toldi mária, szirmai mártá, koós jános legújabb számai nyugatnémet hanglemezekon - külföldi turnékon a könnyű műfaj magyar művészei

i de/tné/n/fm

1965. március 3

nagy érdeklődés várja európaszerte a könnyű műfaj magyar művészeinek vendégszerepléseit. március elsején több művész indult külföldi turnéra. járóka sándor zenekarával münchenbe, bencze mártá a szovjetunióba utazott. rövidesen belgrádba utazik egy magyar esztrád együttes is, köztük zentay anna, veres károly és az operett több népszerű művésze. a még hátralévő téli szezonban számos zenekar a nagy forgalmu csehszlovák üdülőhelyeken szórakoztatja a közönséget: a nebulózenekarral ákos stefi sliácon, a galambos quintett farkas nicollette szólóénekesnővel zilinán vendégszerepel. csehszlovákiába utazik a revüquintett és az örvös-trió. kaiser mihály tánczenekarával lengyelországi meghívásnak tesz eleget a napokban, havasi viktor és komár gabriella énekesek közreműködésével. toldi mária, szirmai mártá és koós jános az nszk-ba utazik, ahol hanglemezeire veszik új számaikat./mti/

bb.5. utra készülődnek a varjak - tranzit csúcspontom „vadviz-országban,,

vid/kz/tr/n/la

1965. március 3.

a télen a varjak „fekete seregei,, valósággal megszállva tartották az alföldi szőrüskerteket, a kukoricagörék környékét és az országot menti fákat. ezek a jellegzetesen téli madarak az ornitológusok megfigyelése szerint utrakészülődnek és lassan elindulnak az északi vidékekre, hogy elfoglalják fészkeiket a szeged környéki vadvizeken, a fehér-tó rezervátumban ezres csapatokban vendégeskednek az ugyancsak az északi vidékek felé tartó tőkés récék. a tundrák madarai, a vadtibák az enyhülést érezve szintén elindultak észak felé, s szinte pihenés és leszállás nélkül repülnek. hasonló gyorsasággal költöznek a tóparti nádasokban éjszakázó seregélyek is./mti/

bb.8. új játszótér a 7. kerületben

i ni/tné/n/zs

1965. március 3.

új játszótér épül a 7. kerületben a klauzál utca 20. illetve a dob utca 41 szám alatt kijelölt területen. a lakosság mintegy 25.000 forint értékű társadalmi munkával segíti az építést./mti/

bb.6. kétszázhatvan forintba kerül egy budapesti lakás
„üzemeltetése,, - 25.000 forint a teljes felújítás költsége

1 hi/tné/n/sr

1965. március 3.

a főváros lakáshelyzetéről szóló legújabb kiadványban több érdekes adat hívja fel a figyelmet a házkezelési munka, az épületkarbantartás jelentőségére. eszerint a fővárosi házkezelési szervezet gondjaira bízott épületek száma körülbelül 35.000, ezekben mintegy 424.000 bérleményt kezel a hki. az utóbbi tíz esztendőben ezeknek a lakásoknak körülbelül a negyed részét újították fel, s az ilyen célra felhasznált összeg az utóbbi években átlagosan mintegy egymilliárd forint volt. ebből a pénzből végzik el a házkezelőségek az évenként előforduló 650-700 ezer kisebb karbantartási munkát, valamint a részleges felújításokat is. ezenkívül számottevő összegekbe kerül a lakóépületek „üzemeltetése,, is, ami a víz- és a villanyvezetékek karbantartását, a kéményseprést, valamint az egyéb kiadásokat jelenti. végeredményben egy átlagos nagyságú budapesti lakás fenntartása havonta körülbelül 260 forintba kerül, aminek csak mintegy 40 százaléka térül meg a lakbér befizetésével. amikor pedig sor kerül egy-egy lakóház teljes felújítására, az annyi munkát, anyagot, költséget igényel, hogy egy-egy lakás teljes rendbehozatalára mintegy 25.000 forintot fordít a főváros. a felújítások és a karbantartás nagy költségeit azzal igyekeznek csökkenteni, hogy a kibontott, de még hasznosítható építési anyagot ismét felhasználják. ezzel évenként 30-40 millió forint értéket takarítanak meg a budapesti házkezelőségek./mti/

bb.7. francia csemege- és borszőlőfajtákkal frissítik fel a balatonboglári állami gazdaság szőlőit

vid/kz/tr/n/la

1965. március 3.

somogy megye nagy szőlő- és oltványtermelő mezőgazdasági üzemében, a balatonboglári állami gazdaság korszerű szőlővessző feldolgozójában már ez ideig kétmillió alanyt oltottak be a legjobb csemege- és borszőlő fajtákkal. az idén először nagyarányú „vérfelfrissítést,, is végeznek. e célra franciaországból hozattak kétféle csemege- és borszőlőfajtát. ezekből négymillió vesszőt oltanak be és használnak majd fel részben saját gazdaságukban, részben az ország más vidékein./mti/

bb.9. jól halad a földalatti biha Lujza téri állomások építése

1/hbj/tm/a/vg

1965. március 3.

három, egyenként 8,5 méter átmérőjű, 120 méter hosszú állomás-alagút épül a biha Lujza téri földalatti állomáson. a három egymás mellett lévő alagút oldalfalait átlórik, és így egy hatalmas földalatti térséget alakítanak ki. a tervek szerint a két szélső alagutat az év december 31-ig el kell készíteni.

a biha Lujza téri munkahelyen 22 brigád dolgozik, ebből 12 vājárbrigád. mindegyik alagútban egymást váltva - mivel határás műszakban dolgoznak - négy-négy brigád fejt a kőzetet. a felszínen egymást váltva három brigád anyagmozgatással foglalkozik, három brigád pedig lent a föld mélyén a már elkészített - túbbinggel, öntöttvas elemekkel bélelt - acélcső külső részét cementhabarccsal tömődékeli, intektálja. ezen kívül még dolgozik egy ugnyeverett pajzagépész-, egy villany-szerelő-, egy lakatos és egy gépkezelő brigád. a brigádok, különösen a 12 vājárbrigád között élénk verseny alakult ki. a legutóbbi időben kiemelkedő teljesítményt nyújtott apró mihály brigádja, amely a megtisztelő szocialista címért küzd. ez a brigád minden műszak előtt megtárgyalja, milyen nehézségek várhatók a fejtésnél és hogyan kell felkészülni azok elhárítására. lendületes a brigádok egymás közti vetélkedése, ugyanakkor azonban igen hasznos az egymás közötti tapasztalatcsere és az egymás iránti segítőkészség. versenyeznek egymással, szükség esetén azonban kölcsönösen segítik is egymást. az egyik vājárbrigádnál elég vontatottan haladt a túbbingek szerelése. ezért az apró mihály brigád egyik, a túbbing-szerelésben jártas tagját pár napra munkamódszerátadásra átküldte a másik alagútban dolgozókhöz, s azóta ott is meggyorsult a túbbingek szerelése. a különböző brigádokban munkálkodók megmutatják egymásnak az új, a jobb fogásokat, s így most már szinte egyöntetű fejtési rendszer alakult ki. éppen a brigádok közötti versenynek köszönhető, hogy sokat javult a munkafegyelem. egyik csoport sem engedheti meg, hogy tagjai közül akár csak egy, vagy két munkás is indokolatlanul távolmaradjon. aki időre nem jelenik meg a névsorolvasáson, az már nem szállhat le a földalatti térségbe. egész műszak alatt kénytelen a felszínen dolgozni, ami jelentős bércekkengéssel jár. segítik a munkát a technikusok, mérnökök is. a műszakiak és a brigádvezetők kéthetente értekezleten elemzik a teljesítményeket, s a munka során jelentkező nehézségeket, s együttes erővel oldják meg a műszaki problémákat. mindez és az a tény, hogy a vártnál valamivel kedvezőbb geológiai viszonyokat találtak a biha Lujza tér alatt, hozzájárult, hogy a két szélső alagút építésénél a földalatti építők már is többetese előnyre tettek szert, s az előjelék szerint jóval a kitűzött december 31-i határidő előtt elkészítik az alagutakat./mti/

8.10/a

- 5 -

6.10.1965

bb 10. új magyar tánclemezek felvételei-

1 ol./tné-lm fm

1965. március 3.

a hanglemezboltokban nagy keresletnek örvendenek az új stílusú, ugynevezett luxemburgi irányzatot követő magyar tánclemezek. a tájékoztatás szerint különösen az illés, a bergendi és a galambos zenekar előadásában felvett számokat kedveli a közönség. a magyar hanglemezgyártó vállalat a közeljövőben az atlantis-együttes játékaról készült lemezekkel bővíti a sorozatot. a felvételek ezekben a napokban fejeződtek be a vállalat rottenbillier-utcai stúdiójában. a lelkes fiatal táncrajongókból alakult zenekarokban az elektromos gitár a vezető szerepe.

bizonyára szívesen hallgatják majd a pege-trióval készült felvételeket és sikert várnak a kazal-számokat tartalmazó hanglemeztől is.

két nagyhirű külföldi együttes közreműködésével ugyancsak a közelmúltban fejeződött be egy-egy 30 cm átmérőjű tánclemez felvétele. az egyik körössy jános nevű romániai dzsessz-zongorista és együttesének előadásában, a másik pedig eddy kazassian zenekarával és az európa-szerte ismert lea ivanova táncdalénekesnő közreműködésével szolgált meg napjainkban világszerte játszott, divatos táncszámokat.

a lemezek gyártását rövidesen megkezdik és tervek szerint a jövő negyedévben kerülnek forgalomba./mti/

bb 11. tízezer hallgató, 280 tanár - körkép a tit budapesti nyelviskolájáról

1 tf/tr-lm fm

1965. március 3.

8.769-en iratkoztak be a józsef attila szabadegyetem nyelviskolájának februárban kezdődött kurzusaira - tájékoztatta az mti tudósítóját mohácsi jenőné, a nyelviskola vezetője. a központi tanfolyamokon kívül a fővárosi üzemekben és „kihelyezett”, csoport is működik, körülbelül 1000 hallgatóval.

a különféle studiumokon többek között angol, német, francia, orosz, latin, spanyol és svéd nyelvet tanítanak. változatos képet mutat a hallgatók életkor szerinti összetétele és megoszlása a foglalkozás szempontjából: jó nyelvtudású általános iskolások, nyugdíjasok, fizikai dolgozók, orvosok egyaránt találhatók az „osztálynévsorban”, „figyelemre méltó az érdeklődés a keleti nyelvek iránt.

/folyt.köv./
8.45/0

- 6 -

bb 11. /tízezer...1.folyt./-lm

japánit, arabot - az egyetemistákon kívül - főleg mérnökök, technikusok, műszakiak tanulnak, közülük sokan - szakmai kérdésekről, új kutatási eredményekről - már leveleznek is külföldi partnerekkel, műszaki intézményekkel, tudományos egyesületekkel. a fiatalok leginkább a középiskola befejezése és az egyetemi tanulmányok megkezdése közötti éveket használtják ki nyelvi ismeretek elsajátítására; többen a tit budapesti nyelviskoláján készülnek fel a nyelvtanári szakos egyetemi felvételeikre. népes hallgatóvárosa van az idegen anyanyelvűek részére indított magyar nyelvi előadás-sorozatoknak és a helyesírási tanfolyamoknak.

- az oktatói gárda létszáma ebben a félévben elérte a 280-at, s - mivel a hallgatók száma állandóan emelkedik - bekapcsolunk a tanításba utolsóéves nyelvtanári szakos egyetemistákat is - mondotta mohácsi jenőné. - a tanári kar részére ugynevezett előadói konferenciákat rendezünk. a rendezvények napirendjén a nyelvtudományi kutatások legújabb eredményei szerepelnek, neves szakemberek számolnak be a felnöttek idegennyelv-oktatásának hazai és külföldi tapasztalatairól, új módszereiről. legközelebb májusban hívunk össze országos konferenciát, a téma: az orosz-nyelvtanítás pedagógiai és módszertani kérdései.

- nehezíti a tit nyelviskola munkáját, hogy nem folyamatos a tankönyvellátás. jelenleg például „hiánycikk”, a boltokban a vajda-fürst féle német nyelvkönyv kezdő számára. az igényeket sajnos csak részben tudjuk kielégíteni a tananyag házi sokszorosításával, egyébként kidolgozott - és jól bevált - módszereink vannak arra, hogyan lehet rövid idő alatt a legeredményesebb a nyelvtanulás, az oktatás középpontjában a „köznapi”, beszélt nyelv tanítása áll. emellett - rendszeres diktálással és házi feladatok készítésével - megtanítjuk a növendékeket az írásbeli érintkezés formáira is. a cél: fél-, másfél év alatt, heti négyórás foglalkozással, olyan szintre emelni a hallgatók tudását, amely elegendő az állami nyelvvizsga letételéhez./mti/

8.55/a

- 7 -

bb 12. készítik a katonák az állami zászló árbcéjt

i vt/hné/lm sr

1965. március 3.

a közelmúltban megjelent kormányhatározat értelmében a jövőben április 4-én, május 1-én, augusztus 20-án, és november 7-én állami zászlófelvonási Ünnepeket tartanak a parlament előtt. az árbcéjítés munkálatait a néphadsereg alakulatainak legkiválóbb, - a kiképzésben és magatartásban egyaránt példamutató - katonái már el is kezdték, a munkában részt vesznek a legkiválóbb határőrök is. az alapzatot, amelyre az árbcéj került, csiszolt kőlapokkal borítják, s elhelyezik rajta a magyar népköztársaság bronzból öntött címerét, Kisfaludi Strobl Zsigmond Kossuth-díjas szobrászművész - alkotását.

az első ünnepélyes zászlófelvonásra - katonai tiszteletadás közepette - április 3-án este kerül sor, a felszabadulás 20. évfordulójának tiszteletére. a felvont állami zászlónál a fegyveres erők tagjai állnak díszőrséget, s április 4-én délelőtt zenés őrségváltás lesz./mti/

bb 15. ötvétezer köbméter sziklát robbantanak pákozdnál a vii-es utnyomvonalának kialakítására

i hbj/tm-lm vg

1965. március 3.

a tervezők először közvetlenül a velencei tó északi partján akarták vezetni az új vii. utat. korábban arról is volt szó, hogy a tóból kihásitanak egy karéjt és a lapos nádas talajt feltöltve építik meg a vii-es utat. szem előtt tartva azonban az idegenforgalom érdekeit, - nagy strandokat, üdülőtelepeket, horgásztanyákat akarnak ugyanis a velencei tó északi partján építeni, - a pattól jóval távolabb jelölték ki a nyomvonalat. csak hogy emiatt pákozdnál környékén a sziklás hegyoldalba kell vágni az utat és természetesen nagy sziklatömböket kell eltávolítani. pákozdnál környékén mintegy 50 000 köbméter sziklát mozgatnak meg. a munkálatokat, a robbantást márciusban megkezdik.

elkészült a vii-es ut építési programja is. az idén törökbalinttól, tehát az a-5-ös és a vii-es ut bekötő szakaszától martonvásárig elkészül a földmunka, a máv két felüljáró hidat épít a hidépítő vállalat jónéhány átvezetés, aluljárót, illetve a kisebbrendű utak átvezetésére felüljárót. az elgondolások szerint törökbalinttól martonvásárig még az idén kialakítják a betonpályát. még az idén martonvásártól székesfehérvárig kisebb arányú földmunkára is sor kerül. a vii-es ut teljes hosszában, körülbelül 800 millió forint költséggel 1967-ben készül el./mti/

9.06/a

- 8 -

ob. 13. mesterséges sujtólégrobbanás - új laboratórium a bányák számára tervezett villamosberendezések vizsgálatára

i/tz/lk/a/vg

1965. március 3.

a bányászati kutató intézet két szakembere, hajos gyula tudományos főmunkatárs és szokolyi györgy tudományos munkatárs különleges laboratóriumot tervezett a bányákban alkalmazott villamosberendezések ellenőrzésére. az új vizsgálóállomás, amely hazánkban első a maga nemében, korszerűség dolgában bármelyik európai versenytársával állja az összehasonlítást.

a laboratórium célja annak a megállapítása, hogy a bányákba tervezett villamosberendezések a legkedvezőtlenebb körülmények között, tehát akkor is biztonságosan működnek-e, ha például sujtólég tör be a vágatba. a „vizsgáló” berendezés legmentesen zárható robbantó kamrába kerül, amelyet nagyon könnyen robbanó gázzal töltenek meg. ezután működésbe hozzák a vizsgált berendezést, hogy ha valamilyen hiba miatt bárhol felizzik, vagy szikrát ad, feltétlenül kiváltsa a robbanást. a vizsgálat célja ugyanis az, hogy a robbanás ne üzem közben a bányában, hanem kipróbálásakor, a robbantó kamrában következzen be, amely még a 32 atmoszférás légnyomást is kibírja.

a vizsgálóállomás előreláthatólag március végén lesz üzemkész állapotban. rövidesen megkezdhetik tehát a sujtólégveszélyes bányákba kerülő villamosberendezések ellenőrzését, illetve egyáltalán ezeknek a bányáknak a villamosítását./mti/

bb. 14. kozmetikai iparunk ujdonságai

i/kf/kf/a/vg

1965. március 3.

kozmetikai iparunk termelése az elmúlt négy esztendő alatt megkétszereződött. a négy évvel ezelőtti fajenkénti 54 dekás átlagról tavaly 70 dekára növekedett, az idén pedig már várhatóan 80 deka lesz a pipereszappan felhasználás. az idén csaknem háromszor annyi pezsgő tablettát, sőt teszünk a fürdővízbe, mint négy évvel ezelőtt. hámosáshoz akkor még 8 millió, most már 14.5 millió sampont használunk. több mint háromszorosára növekedett a kézápolókrém, kétszeresére a borotvakrém, 50 százalékkal pedig az arckrém fogyasztás, viszont csökkent a puder és a borotvaszappan felhasználás.
/ folyt.köv./
9.25

- 9 -

bb. 14./ kozmetikai..... folyt./a

az idei új kozmetikai és testápoló szerekkel méltán dicsekedhet a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat. a már kapatható újfajta babaápolási cikkek, például az azulénes emulzió és babaolaj világviszonylatban is megállja a helyét. a kamilla- virág hatóanyagát tartalmazó készítmények nemcsak a csecsemő tisztántartását, ápolását, hanem az enyhébb bőrgyulladások orvoslását is szolgálják.

az első fél év végéig a női szépségápolás új kellékekkel, camea elnevezésű kozmetikai sorozattal, gazdagodik. ezeknek a készítményeknek - a ruzsoknak, az alszopz, a kéz- és a bőr ápoló krémnek a különnek, a szappannak, a szempillafestéknek és a körömlakknak a minősége éri a legjobb külföldi márkákét.

a második fél év elejére a házi hajápoláshoz készít a vállalat - eddig csak külföldről behozott és zauberton néven ismert - hajszínező szert. a hajszínező sampon alattit az ősz hajszálakat, hatását az egyik hajmosástól a másikig megtartja. egyelőre fekete, gesztenye, tizian, mahagóni, aranyászóka, s úgynevezett szaténszürke színekben gyártják.

a külföldi országokhoz képest nálunk elhanyagolt lábápolást is többféle új cikkel igyekeznek népszerűsíteni a vállalat. a laboratóriumokban már készül a lábfürdő, a lábhintőpor, a lábbalzsam, a lábfrissítő./ mti/

..-

bb. 16. új gyógynövénytermelő körzet szabolcs-szatmár megyében

vid/kz/tr/a/La

1965. március 3.

szabolcs-szatmár megye silány-talaju, nyírségi vidéke az elmúlt évek kísérleti eredményei szerint kitűnően alkalmas a szárazságtűrő gyógynövények termesztésére. az elmúlt évben már 26 termelőszövetkezet együttesen csaknem ezer holdon termelt itt fontos gyógyszer-alapanyagokat. a kedvező tapasztalatok alapján új gyógynövénytermelő körzetet alakítanak ki a nyírségben. a hasznavehetetlenül silány talaju határ-részekből az idén már 1 500 holdon termelnek 11 különböző gyógynövényt, így például beléndeket, digitalist, borsmentát, stb./mti/

9.20/lm

-10-

10²⁵ *Am*

Am

bb. 17. eredményes kísérletek a mammográfiai eljárással - 96 százalékos diagnózis

1/ms/gk/a/er

1965. március 3.

a napokban az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete sebész szakcsoportjának tudományos ülésén dr. Lányi Márton, az orvostovábbképző intézet radiológiai tanszékének munkatársa tartott beszámolót. tájékoztatta a szakcsoport tagjait azokról a másfél évvel ezelőtt kezdett eredményes kísérletekről, amelyeket dr. Deák Pál professzor vezetésével folytattak a röntgensugárzásnak hazánkban új diagnosztikai alkalmazására, az emlőrákok korai felismerésére. ezt a mammográfianak nevezett eljárást ma már több országban tüdőmérletekben alkalmazzák.

deák professzor és munkatársai a szokásos röntgengépeket olyan felszereléssel egészítették ki, amelynek segítségével lágy, tehát nem nagy áthatolóképességű sugarakat lehet gerjeszteni. az ilyen sugarakkal készült felvételek alkalmasak arra, hogy az emlő daganatos elváltozásait aránylag nagy biztonsággal ki lehessen mutatni. a felvételekhez finomszemcsés, úgynevezett ipari röntgenfilmeket használtak, ami növelte az új vizsgálati technika megbízhatóságát, a felvételek érzékenységét. az esetek csaknem 90 százalékában sikerült biztos diagnózist adni, ami mintegy 10 százalékkal múlja felül a klinikai - onkológiai, sebészeti - diagnózist 78 százalékos átlagos biztonságát. ha a klinikai vizsgálatot mammográfiával egészítik ki, a diagnózis pontossága meghaladja a 96 százalékot. ami már nincs messze a szövettani lelet megbízhatóságától.

a mammográfia különösen két szempontból látszik előnyösnek. egyrészt műtét előtt - a klinikai lelettel összevetve - nagy biztonsággal meg lehet mondani, hogy a daganat rosszindulatú-e.

a másik fontos alkalmazási lehetőség a szűrővizsgálat. külföldi tapasztalatok szerint ugyanis még a panasz-és tünetmentes nők egy részénél is sikerült ezzel a módszerrel különböz - jó - és rosszindulatú - daganatokat felismerni. hazánkban évente mintegy másfélszer nő betegszik meg emlőrákban és a szűrővizsgálatokon ezeknek csak egy negyedét fedezik fel. deák professzor és munkatársai a közel jövőben 40 éven felüli nőkön elkezdik a kísérleti mammográfias szűrővizsgálatokat, amelyek csak nagyon csekély sugármegterheléssel járnak és a betegnek semmi fájdalmat, kellemetlenséget nem okoznak./mti/

..-

9.35/a

- 11 -

1100 *Am*

Am

bb 18. utkeresztződésben előzőtt - halálos balesetet okozott

1 bc/tr-lm sr

1965. március 3.

Sommer Vilmos elektro-technikus rákoshegyen motorkerékpárjával - a közlekedésrendészeti előírásokat megszegte - és utkeresztződésben, a baross utca és a homokos utca találkozásánál előzőtt egy motorkerékpárost, emiatt későn vett észre és elgázolt egy 6 éves gyereket, aki a kerékpárját gyalogosan vezette. a szerencsétlen gyermek olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt.

a központi kerületi bíróság sommer vilmost két évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte és öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

bb 19. erősödő tanulmányi fegyelem a dolgozók középiskoláinak levelező tagozatán - a most véget ért beszámolók tapasztalatai

1 vt/hné-lm sr

1965. március 3.

a dolgozók középiskoláiban véget ért a levelező tagozatok hallgatóinak a tanévben esedékes második beszámolója. a tapasztalatokról kért tájékoztatást az mti munkatársa a művelődésügyi minisztériumban és néhány iskolában.

elmondották, hogy a levelező tagozatok egyik figyelemre-méltó jellemzője az erősödő tanulmányi fegyelem. különösen áll ez a felsőbb osztályokra. a tapasztalat szerint az indokolatlanul elmaradók zömmel a fiatalabb korosztályból, az első évfolyamosok soraiból kerülnek ki.

a beszámolókon való megjelenés kiemelkedően jó képet mutat a dolgozók önálló közgazdasági technikumban a 15. kerületben, ahol a nagy létszámú osztályok hallgatói is szinte hiánytalanul az előírt időben tettek eleget beszámolási kötelezettségüknek.

a B. kerületi makarenko utcai vörösmarty gimnáziumban a beszámolón a felsőbb osztályosok csaknem teljes létszámmal megjelentek. a levelező tagozat osztályai közül kiemelkedik a 3/a., s hasonlóképpen példamutató a 2/c. évfolyam.

az asztalos jános nevét viselő 6. kerületi dolgozók gimnáziumában a harmadikosok és a negyedikesek majdnem száz százalékosan eleget tettek beszámolási kötelezettségüknek./ az első évfolyamosoknál gyengébb a tanulmányi fegyelem./mti/

10. -

- 12 -

bb. 20. reprezentatív szakképzés előfoki idegenforgalmi hivatal

vid/lk/a/k1

1965. március 3.

korszerűsítik és bővítik a balaton déli partszakaszának forgalmát irányító előfoki idegenforgalmi hivatal székházát. a hivatal továbbra is a régi épületben marad, azonban az idén már az emeleti rész is rendelkezésre áll. a földszinten egyetlen nagy, reprezentatív fogadóhelyiséget alakítanak ki, míg az irodákat az emeleten helyezik el./mti/

bb. 21. csaknem a felére csökkentik a túlórázást az évi vállalatok

1/sb/lk/a/vg

1965. március 3.

az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete megvizsgálta az építésügyi minisztérium vállalatainak munkaerő-és túlóragazdálkodását. többek között megállapították, hogy nem elég tervszerű a munkaerőfelhasználás, s ezért a minisztériumnak sürgősen intézkedni kellene a létszám-elosztás tervezési módszerének kialakításáról. sok vállalat állandóan azt hangoztatja, hogy kevés a munkaerő. most kimutatták, hogy az általános 10-15 százalékos munkaidővesztés csökkentésével, a munkaszervezés javításával és a belső tartalékok kihasználásával pótolni lehetne a munkaerőhiányt.

a jobb munkaszervezéssel hozzá lehetne járulni a munkaerő-vándorlás csökkentéséhez is. ismeretes, hogy tavaly az építőipari évi vállalatok dolgozóinak több mint a fele változtatott munkahelyet. az azonban már kevésbé tudott, hogy a munkahelyet változtató dolgozóknak csaknem egynegyede a munkahelyi szervezetlenség és a munkatársi kapcsolatok hibái miatt távozott vállalatától.

a túlóragazdálkodásban sok hibát tárt fel a vizsgálat. a vállalatok gyakran törvényellenesen túlóráztattak. többek között a kerámiai téglagyárban a vizsgálat alapján visszamenőleg 9 000 forint túlórapótlékot fizettettek ki. a tapasztalat az, hogy a munkaszervezés hibáit is sokszor túlóráztatással akarják megoldani. a közeljövőben új miniszteri rendelet jelenik meg a túlóragazdálkodás szabályozásáról. ebben az évben különösen időszerű a rendelkezés, mert a múlt évihez viszonyítva majdnem a felére, azaz 42,4 százalékkal csökkent a túlórákeret. felül kell vizsgálni majd azokat a munkákat, amelyeknél rendszeresen sok a túlóra, s meg kell szüntetni az indokolatlan felhasználást. erőlyesen kell fellépni az engedély nélküli túlórázókkal szemben és felelősségre kell vonni a törvénysértőket. a szakszervezeti bizottságok feladata lesz, hogy a túlóráztatás csökkentése érdekében megköveteljék és segítsék is a munkaszervezés javítását./mti/

10.00/e

- 13 -

bb 22. az idén 9 vízmű épül pest megyében - elkészült a megye ivóvíz ellátásának távlati fejlesztési terve

vid gö-lm k1

1965. március 3.

pest megyében jelenleg 30 nagyobb és 26 ugynevezett örpe vízmű működik, s ezekkel a megye lakosságának 43 százalékát látják el ivóvízzel. az idén kilenc községben épül vízmű, s közülük a leányfaluit, a visegrádit, a verőceit és a szigetujfaluit még ebben az évben átadják rendeltetésének. ugyancsak az idén készül el a ceglédi víztorony és a csatlakozó hálózat egy részének felújítása, vécott pedig a többkilométer hosszúságú körvezeték építésével javítják a vízellátást. nyolc községben mélyfúrású kutakat létesítenek.

összeállították a megye ivóvízellátásának távlati fejlesztési tervét is. eszerint a kétezernél több lakosú községek vízművet kapnak, a kisebb településeken pedig közkutakat fúrnak. az építkezések megvalósításával 1980-ban a megye lakosságának már a 80 százalékára jut egészséges ivóvízhez./mti/

bb 24. március 20-án külföldi turnéra indul a pécsi balettegyüttes - romániában és lengyelországban hat-hat előadáson szerepelnek

vid tné-lm fm

1965. március 3.

a pécsi nemzeti színház balettegyüttese március 20-án háromhetes külföldi vendégazereplésre indul romániában és lengyelországban 6-6 alkalommal lépnek fel. első előadásukat a bukaresti kongresszusi palota nagytermében tartják, majd lasi és brassó városokban vendégszerepelnek. a romániai műsorban vivaldi „etüdök kében”, szokolai „iszonyat balladája”, gulyás „pókháló”, vujicsics „változatok egy találkozásról” és hidas „concerto a szivárvány színeire”, című táncjátékok váltakoznak. bukarestből március 30-án varsóba repülnek. a lengyel fővárosban kívül még két helyen - előreláthatólag gdanskban és poznanban - lépnek színpadra. a varsói balettestete 2-1, amelyet hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából rendeznek. lengyelországban bukovy: „a parancs”, láng: „hiperbota”, kincses: „mit takar a kalapom?”, és vivaldi: „etüdök kében”, című táncjátékával szerepelnek..

még a külföldi turné előtt új bemutatóval jelentkezik a pécsi balettegyüttes a fővárosi egyetemi színpadon, ahol kilenc előadást tartanak „dzsesszbalett”, című - újfajta próbálkozást jelentő - műsorukkal. megkezdtek még egy ideig bemutató próbát: júniusban a „fiatal koreográfusok estje”, -vel lépnek a pécsi balett-kedvelők elé. a közelmúltban egyébként több külföldi látogatója is volt a pécsi balettegyüttesnek - köztük egy göteborgi impresszárió - aki az együttes nyári skandináviai turnéjának lehetőségeiről tárgyalt a színház vezetésével./mti/

10.10/a

- 14 -

közül kiemelkedik az április

11.10.1

bb. 23. fásítási hónapot rendeznek március 10-től április 10-ig - ötvenmillió erdei facsemetét és sorfát telepítenek el a következő hetekben - „leváltják”, az elöregedett utmenti fasorokat

1/cs/tr/a/kz

1965. március 3.

a hagyományos fásítási hónapot március 10 és április 10 között rendezik meg országszerte. dr. fekete gyula főmérnök, az országos erdészeti főigazgatóság fásítási osztályának vezetője tájékoztatásul elmondotta, hogy az évben kerekén 9 000 hektárnyi, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan, nagyrészt kopáros vagy futóhomokos területet fásítanak az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek földjein, továbbá a vízügyi és a közlekedési igazgatóságok hatáskörébe tartozó területeken. az idei tavaszon ebből ötezer hektárt telepítenek be. a tavaszi fásításhoz szükséges mintegy 50 millió erdei facsemete rendelkezésre áll, a csemetekertekben hamarosan kezdik a kiemelését és a szállítását.

az új fásításokban legnagyobb részarányal - körülbelül 40 százalékkal - szerepelnek a gyorsnövő nyárfafélék, ezek közül is főleg a nemes nyárat telepítik. utánuk fontossági sorrendben az akác, a tölgy és a fenyő következik. a talajvédelmi, illetve klímajavító fásításokon kívül az utak mentén-összesen körülbelül 115 hektárnyi területen - 40 000 sorfát, nagymennyiségű cserjét és bokornövényt ültetnek el.

az utmenti fásításoknál ugyanis egyre inkább érvényesülnek a tájrendezési elgondolások: az egysoros és azonos fajú „sorfa”, helyett változatos utkisérő facsoportokat, ligeteket alakítanak ki, s a fák alá mindenütt cserjéket telepítenek. a jó „kilátó”, helyeken meg-meg szakítják a fák sorát, csupán a cserjeszintet hagyják meg, s gondoskodnak letelepülő, pihenő helyekről. az utkisérő fásítások korszerűsítését 1963-ban kezdték meg a főbb közlekedési utak mentén. az idén folytatják, majd később az egész országban „leváltják”, a kiöregedett, szimpla fasorokat.

a fásítási hónap ünnepélyes megnyitóját székesfehérvárott rendezik meg március 12-én. ez alkalommal az országos erdészeti főigazgatóság vezetője kitünteti és megjutalmazza a múlt évben legjobb eredményt elért fásítókat./mti/

19-
10.30/e

- 15 -

11.15.1

bb 25. nagygyűlések, baráti találkozók, műsoros estek a nemzetközi nőnapon - szovjet, jugoszláv, eszt és bolgár vendégek érkeznek hazánkba

1 fe/tr-lm sr

1965. március 3.

a magyar nők országos tanácsa rendezésében tartják március 8-án az 55. nemzetközi nőnap ünnepségeit. ország-szerte nagygyűléseken emlékeznek meg, hogy, két évtizeddel ezelőtt bontotta ki zászlaját a demokratikus magyar nőmozgalom, s azóta is együtt küzd a világ haladó asszonyaival, leányaival a békéért. az ünnepségeken emlékeztetbe idézik a 20 év alatt megtett utat, s azt a nagy változást, amely a magyar nők életében bekövetkezett. a fővárosban gazdag műsorral egybekötött nőnap nagygyűléseket tartanak. március 8-án valamennyi fővárosi színházban az előadás megkezdése előtt köszöntik a nőket. ugyanezen a napon a thália színház bejáratánál az uttorók virággal fogadják a színházba igyekvő asszonyokat.

a nőnap ünnepségeket gazdagítják a hazánkba látogató külföldi nőküldöttségek. március 5-án a szovjetunióból 200 asszony és leány érkezik. a vendégek 6 napot töltenek a fővárosban. megismerkednek budapest nevezetességeivel, majd ellátogatnak szegedre, pécsre, székesfehérvárra, kecskemétre, és dunaujvárosba. március 16-án a belügyminisztérium klubhelyiségében nagygyűlésen búcsúznak a magyar asszonyoktól. áprilisban 200 magyar asszony viszonzza a látogatást a szovjetunióban. 65 tagu jugoszláv nőküldöttséget is üdvözölhetünk budapesten, akik újvidékről érkeznek hozzánk. a kpvd-sz meghívására 65 tagu bolgár nőküldöttség jön hazánkba. a távoli eszt szszk-ból tallinnból is nővendégeket köszönhetünk budapesten. /mti/

bb 26. illegális pártszervezet ozorán és tamásiban a két világháború között

vid tné-lm fm

1965. március 3.

tolna megyében rendszeresen kutatják a munkásmozgalom emlékeit. megállapították, hogy ozorán és tamásiban jelentős kommunista szervezkedés volt a két világháború közötti időszakban. a megyei pártbizottság archívumának irányításával megkezdtek a két illegális pártszervezet történetének feldolgozását, felkeresték a régi pártszervezet egyetlen élő egykori vezetőségi tagját, aki annak idején emigrációba menekült a horthy-rendszer üldöztetése elől. visszaemlékezéseiből a kutatók képet alkottak arról, hogyan dolgozott együtt az ozorai és a tamási pártcsoport. nyomára jutottak az egykori budapesti összekötőnek is, s az ő segítségével további adatokat tárnak fel a megye munkásmozgalmának még ismeretlen részleteiről. /mti/

10.35

- 16 -

bb. 27. vizen uszó hajóktól polipropilénből

vid/lk/a/ki

1965. március 3.

a kenderfonó- és szövőipari vállalat üzemében eredményesen kísérleteznek az új hazai szintetikus műanyag, a polipropilén-fonal feldolgozásával. az ebből készülő cikkeknel figyelembe veszik az anyag tulajdonságait, részben olcsóságát, és azt, hogy a többi szintetikus anyagoknál alacsonyabb hőfokon olvad, a fajsúlya könnyebb, savak, lúgok hatására nem érzékeny. az utóbbi két fő tulajdonsága következtében alkalmas különleges műszaki szövetek készítésére. az ilyen anyaggal erősített könnyű ponyvák kopásállósága a laboratóriumi kísérletek szerint tízszeresen meghaladja a hagyományos anyagból készültét. ugyancsak tartósabbak, kopásállóbbak, s szinte gyapjus tulajdonságot mutatnak a polipropilénnel kevert kenderfonóanyagok.

a vállalat szegedi hálókészítő üzemében készülő cikkekkel az anyagnak a víznél kisebb fajsúlya is érvényre jut. itt ugyanis polipropilénből hálószerkezeteket és hajókötteleket gyártanak majd. az utóbbinál különösen előnyös, hogy vízben nem süllyed el.

a vállalat különböző üzemében az idén mintegy két tonna polipropilént dolgoznak fel új cikkeké. ezzel a fonal tömeges gyártásának megkezdéséig megállapítják, hol a legelőnyösebb a felhasználása. /mti/

bb. 28. új baranyai exportcikk a színes farostlemez

vid/lk/a/ki

1965. március 3.

erdeink ipari célra alkalmatlan fáiból csaknem negyven-ezer köbméter farostlemezt préselnek az idén mohácson. a ki-tűnő fapótló terméket a feldolgozó ipar pár év alatt annyira megkedvelte, hogy már az a tekintélyes mennyiség sem elégíti ki az igényeket. az idén először egész évben termel a felületkezelő üzemi rész első egysége, a lakkozó gépsor is, összesen 600 000 négyzetméter lemezt látnak el tetszetős, színes lakk-réteggel. a lakkozott felületű mohácsi farostlemez külföldön is sikert aratott és rövidesen új baranyai export cikk lesz. az első megrendelés több mint százezer négyzetméterre szól, szállítását még az év első felében megkezdik. /mti/

10.45

- 17 -

bb. 29. befejeződtek a termelőszövetkezeti zárszámadások - nőtt a közös vagyon, bővültek a termelési alapok

1/10/a/kz

1965. március 3.

március elejére az egész országban elkészültek a termelőszövetkezeti zárszámadások, a néhány kivételtől eltekintve mindenütt megtartották a zárszámadó közgyűlést, összesen 3412 termelőszövetkezetben és termelőszövetkezeti csoportban értékeltek az elmúlt évi gazdálkodás eredményeit és 1 100 000 szövetkezeti családnak a közös gazdálkodásból származó jövedelmét állapították meg.

a zárszámadási adatok országos összesítését csak most kezdik meg s ezért a pontos számszerű eredmények még nem ismertek. az azonban már bizonyos, hogy az elmúlt évben jelentős mértékben nőtt a termelőszövetkezetek közös vagyona s ezen belül főként a beruházott eszközök értéke. a saját erőből történt számottevő felhalmozás eredményeként gyarapodott a tiszta vagyon és ennek részeként a fel nem osztható szövetkezeti alap. a zárszámadások során a termelőszövetkezetek döntő többsége eleget tehetett az alapszabály szerinti tartalékolási kötelezettségének is. így bővültek a termelési alapok és a közös gazdaságok a tavalyinál kedvezőbb körülmények között tudják megkezdeni az idei gazdasági évet. az elmúlt évben a termelőszövetkezetek magasabb színvonalon gazdálkodtak - ami a bruttó termelési érték növekedésében is kifejeződik - s ennek következtében az üzemi felhalmozás növekedése mellett a szövetkezetek túlnyomó többségében a tagok személyes jövedelme is nagyobb volt, mint a megelőző esztendőben.

a földművelésügyi minisztériumban most veszik át a megyei zárszámadási adatokat, s rövidesen megkezdik ezek gépi feldolgozását. az adatokat az elmúlt évinél jóval több, összesen 12 félé csoportosításban összesítik és értékelik, s ezzel jó alapot adnak a termelőszövetkezetek gazdálkodásának továbbfejlesztését segítő közgazdasági elemző munkához. valamennyi termelőszövetkezet adatainak birtokában most elsősorban vizsgálják majd a termelési adottságok és a termelési eredmények közötti összefüggést. a termelési adottságoknál 5 tényezőt vesznek figyelembe: az álló- és a forgóeszközök mennyiségét, a számos-állat-állományt, a föld minőségét kifejező kataszteri tiszta jövedelmet és a munkaerő-ellátottságot. a termelési eredmény 4 összetevője: a halmozatlan termelési érték, a bruttó jövedelem, a nettó jövedelem és a tagok személyes részesedése. a zárszámadások országos értékelése során termelőszövetkezetenként 270, tehát összesen csaknem egymillió adatot dolgoznak fel. /mti/

10.45/a

- 18 -

bb 30. eddig több mint 100 000 forint értékű műalkotást ajándékoztak képzőművészeink a székesfehérvári csók istván képtár modern gyűjteménye számára

vid j-lm fm

1965. március 3.

a fejér megyei múzeumok igazgatóságához naponta érkeznek levelek festőművészekről, grafikusokról, szobrászokról, válaszolva a hozzájuk intézett felkérésre, hogy segítsék elő a székesfehérvári csók istván képtár modern gyűjteményének létrehozását. az eddig gyűjtött anyagban anna margit, kovács margit, borsod mihály, gross arnold, kmetty jános, kondor béla, korga györgy, szenes zeuzsa, frank frigyos, bartha lajos, kántor andor, gálffy lola, szántó piroska és papp oszkár alkotásai láthatók. az eddig ajándékba kapott képzőművészeti tárgyak értéke több mint 100 000 forint. az összegyűjtött anyagból szeptemberben kiállítást rendeznek a csók istván képtárban. /mti/

bb 31. egy év alatt 40 000 látogató az esztergomi bazilika kincstárában

vid j-lm fm

1965. március 3.

az esztergomba látogató hazai és külföldi turisták - szinte kivétel nélkül - felkeresik a bazilika kincstárát is. nemcsak az ország leggazdagabb kincstára ez, hanem a régi magyar ötvösművészet alkotásainak is egyik legszebb legértékesebb gyűjteménye. számos darabja őrzi zsigmond és mátyás király kiváló művészetének és bőkezűségének emlékét.

a művészi és művészettörténeti szempontból egyedülálló alkotások közül a legrégebb a karoling-korszakból származó kristálykereszt. az árpád-korból nyolc ötvösművet őrzi a gyűjtemény. ezek közül kiemelkedik a 12. századi bizánci sztaurothéka, valamint a 13. század derekán készült koronázási ezüstkereszt. az európai ötvösművészet egyik legértékesebb, legismertebb remekművének, a „mátyás kálváriájá"-nak felső része 1400 körül párizsban készült, alsó részét ismeretlen magyar ötvös alkotta. ezenkívül számos textilművészeti munkát is őriznek a gyűjteményben.

a bazilika kincstár a múlt esztendőben több mint 40 000 látogató, köztük sokszáz külföldi kereste fel. /mti/

10.57/a

- 19 -

bb. 32. kapcsolat 300 külföldi intézménnyel

vid/j/a/fm

1965. március 3.

háromszáz külföldi intézménnyel - elsősorban mezőgazdasági egyetemekkel, főiskolákkal - tart rendszeres kapcsolatot a debreceni agrártudományi főiskola könyvtára, rendszeresen megküldik a testvér-intézményeknek legújabb kiadványaikat, kicserélik a tudományos munkákat, s szálaltal is bővítik könyvtárunk anyagát. a tiz osztálya alakult debreceni főiskola minden eddig végzett hallgatójával is kapcsolatot tart, megküldi részükre a könyvtár rendszeresen megjelenő kiadványait./mti/

bb. 33. az eddiginél gazdaságosabb a szénszállítás több tatabányai aknában

vid/lk/.a/k1

1965. március 3.

tatabányán a bányák egy részénél gazdaságosabb szállítási módszert vezettek be. eddig ugyanis valamennyi bányától három műszakban - tehát éjjel-nappal - szállították el a szenet. ez a rendszer azonban több bányánál nem előnyös, mert a termelés nem igényel három műszakos szállítást, órákig álltak a pályákon a csillék és a szállítási dolgozóknak sem volt munkájuk. pontos vizsgálatokkal kimutatták, hogy mindössze ötven-hatvan százalékos volt ezeken a helyeken a munkaidő kihasználás. kísérletképpen tavaly egy bányánál áttértek a kétműszakos szállításra. a kedvező tapasztalatok alapján az ideán újabb három bányánál vezették be ezt a szállítási módszert. így is zökkenőmentes, folyamatos a szén elszállítása a bányákból és kielégítő az ürescsille ellátás is. a megmaradt két műszakban javult a munkaidő kihasználása. az új módszerrel ötvenöt fővel csökkentették a szállítási dolgozók számát.

a gazdaságosabb szállítást műszakilag is jól megalapozták több pályát korszerűsítettek, nagyobb teljesítményű gépekkel sürítették a csillék közlekedését és csökkentették a nehéz fizikai munkákat./mti/

11.05/e

11.5 P

- 20 -

bb. 34. kisfilm a nagyüzemi szőlő-és gyümölcsstermetésről korszerű módszereiről

vid/kz/tr/a/la

1965. március 3.

a szegedi járás homokvidékén, ahol korábban alig két-három mázas rosz termelt holdankint, a közös gazdaságok többszer holdon telepítettek és telepítenek nagyobb jövedelmet biztosító szőlőt és gyümölcsöket. a gazdasági feladat segítésére a csongrád megyei népművelési tanácsadó filmkészítő csoportja homokvilág címmel kisfilmet készített. a felvételek egy részét a helyi állami gazdaságban készítették, ahol a nagyüzemi telepek korszerű gépesített gondozását is megörökítették. a film a homokvidék régi, kevés jövedelmet biztosító külterjes gazdálkodásától elindulva bemutatja, hogyan lehet jól hasznosítani ezt a sivatár területet a szőlő és gyümölcsstermetés mesztéssel, a ismerteti a telepítés és gondozás leghatásosabb korszerű nagyüzemi módszereit. a népművelési tanácsadó új, ideai első kisfilmje a csongrád megyei felvétel mozikban rövidesen vetítésre kerül. a több példányban készülő kópiákat kölcsönkaphatják a tsz-szaktanácsadók és más mezőgazdasági tárgy előadások szemléltetésére is./mti/

bb. 35. felszabadulási Ünnepi hetek tatabánya legnagyobb művelődési házában

vid/j/a/fm

1965. március 3.

tatabányán, a népházban a felszabadulás évfordulójának tiszteletére március közepétől ünnepi heteket rendeznek. mozgalmas színházi élet, gazdag program várja majd a lakosságot a város legnagyobb művelődési házában. megrendezik a megye munkáskórusainak hagyományos találkozóját, nagyszabású kiállítás nyitnak a megye kétévtizedes fejlődéséről. a központi bányászegyettes a kiszöv-kórusral együttesen „szabadság, tégy gazdaggá minket!”, címmel a felszabadulást köszöntő műsort rendez. érdekes színházi bemutatókat is tartanak majd a győri kislaludy színház, a fővárosi operett színház, a déryné színház, a vígszínház és a thália-együttes vendégszereplésével.

a változatos színházi programon kívül gazdagabbá teszik a művészeti csoportok, a színjátszók, az irodalmi színpad, a tánckar, az énekkar és a szimfonikus zenekar műsorait is. kibővítik, újjászervezik a zenebarátok körét, hogy az eddiginél többen ismerkedhessenek a komolyzenével. a képzőművészeti szakkör állandó kiállítások mutatja be munkáit. a filmművészet alkotásainak népszerűsítésére filmklubot hoznak létre. ifjúsági klubot is alakítanak, ahol lehetővé teszik a műkedvelő zenészek, versmondók, előadók, énekesek szereplését is./mti/

11.25

12.00

- 21 -

bb 36. 400 éves falu romjai bácsalmás határában

vid j-lm fm

1965. március 3.

a bajai türr István múzeum irányításával bácsalmás határában befejeződött egy 15-16. századbeli település romjainak feltárása. a körülbelül 400 éves ó-almás nevű falu legérdekesebb része az „S.” alakú templom, amelynek az ásatások nyomán elkészítették a pontos tervrajzát. feltárták a település egykori temetőjét is. 49 sirt ástak ki, s a leletek közül a legértékesebb egy „ásópapucs”, a fából kifaragott, ásóra huzott vasél a középkor mezőgazdaságának egyik fontos munkaeszköze volt. ehhez hasonló régészeti lelet ezenkívül csak egy van az országban./mti/

--

bb 37. 424.600 könyv fejr megye könyvtáraiban - a lakosság 35 százaléka rendszeres olvasó

vid tnó-lm fm

1965. március 3.

érdekes jelentés készült el a fejr megyei vörösmarty könyvtárban. az adatok szerint az elmúlt évben több mint 6000 új olvasó iratkozott a megye kölcsönkönyvtáraiba, és a lakosoknak már mintegy 35 százaléka rendszeres olvasó.

jelentősen gyarapodott tavaly a tanácsi könyvtárak állománya. 17.4 százalékkal több könyvet vásároltak, mint 1963-ban, s így a megye jelenlegi könyvállománya eléri a 424.600 kötetet./mti/

--

bb 39. több áru a zalai termelészövetkezetekből

vid kz/tr-lm la

1965. március 3.

zala megye közös gazdaságai az elmúlt évihez képest számottevően több mezőgazdasági terményt és terméket állítanak elő az idén. terveik szerint 1965-ben kereken 900 tonnával több vágó- illetve hizottmarhát és 880 tonnával több hizottsertést adnak közfogyasztási célokra. állattenyésztésük fejlesztésével már az elmúlt évben megalapozták e tervek teljesítését. a hizóanyagot minden termelészövetkezet saját tenyésztéséből biztosítja. a tehénészetek minőségének javításával ötmillió literrel több tejet szándékoznak értékesíteni az 1964. évinél. jelentősen fejlesztik a megye közös gazdaságai a baromfitenyésztést is, s így mindent összevetve körülbelül 50 millió forint értékűvel több árut értékesítenek az elmúlt évinél./mti/

--

11.20/a

-22-

bb 38. furán műgyanta öntvénymag készítéséhez

vid lk-lm ki

1965. március 3.

a vas- és acélöntvények üreginek kialakításánál a mag készítéséhez a hagyományosan használt homokhoz kötőanyagul jelenleg bentonitot adagolnak. ennek hátránya, hogy a bentonit megtartja kötőképességét az acél, illetve a vas megdermedése után is. a mag egyből, beleég az öntvénybe, s így eltávolítása, az öntvény megtisztítása, a szokásosan használt légszorszámokkal is nehézkes, rendkívül fárasztó. a Lenin kohászati művek szakemberei ezért új kötőanyagot, a furán-műgyanta alkalmazásával végeztek kísérleteket. a próbák mind az acél-, mind a vasöntvényeknél sikerrel jártak. a furán-műgyanta a hő hatására az öntés után fokozatosan elveszti kötőképességét ugyanarra, hogy a homokmag önmagától, minden beavatkozás nélkül kipereg az öntvényből. a sikerrel zárult kísérletek alapján az új eljárást a terv szerint az év első felében üzemszerűen bevezetik. erre a célra angol gyártmányú, automatikus működésű homokkeverő, adagoló gépet szereztek be. az új eljárással lényegesen meggyorsul és könnyebb lesz majd az öntvények tisztítása./mti/

bb 40. vidám műsorokkal tesszik hangulatossá az öregek napjait a borsodi szociális otthonokban

vid j-lm fm

1965. március 3.

követésre méltó kezdeményezést valósít meg a borsod megyei tanács művelődésügyi osztálya. elhatározták, hogy tíz szociális otthonban - többek között tokajban, bodrogkeresztúron, szikszón és sárospatakon - hangulatos műsorokkal szereznek vidám órákat az idős embereknek. egy-egy szociális otthonban havonta rendeznek vidám klubdelutánokat. ezeken a miskolci nemzeti színház művészei, a megye zenekoláinak művésztanárai, valamint a környező falvak öntevékeny művészeti csoportjai./mti/

--

11.25/a

- 23 -

OK

PK

bb. 41. hazai kutatók új bitumenoxidáló berendezést szerkesztettek
1/vid/gg/a/ki

1965. március 3.

az építőiparban, a brikettgyártásnál, az utépitkezéseknél és az egyéb üzemágakban is széleskörűen alkalmazott bitumenféléket a felhasználás előtt oxidálják, így adják meg az anyagoknak a kívánt keménységet és rugalmasságot. az oxidálás során a felmelegített bitumenen levegőt fuvatnak át és a száz fokon kialakuló anyag már megfelel a követelményeknek. a régebbi módszer eléggé hosszadalmas és túlságosan sok villamosenergiát igényel. a veszprémi magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet munkatársai ezért a bitumen oxidálásának tökéletesítésére új módszert dolgoztak ki. az intézet mérnökei teljesen eredeti megoldású oxidáló berendezést szerkesztettek, amelynek laboratóriumi próbái teljes sikerrel zárultak. az így szerzett tapasztalatok alapján Uze-mi kísérleti berendezést készítettek és ez is minden tekintetben megfelelt a szakemberek várakozásának. a toronyformájú vegyi berendezés teljesítménye háromszorosa a réginek és a belőle kikerülő anyag minősége is jobb. a gyártást, megfelelő beállítás után, a készülék emberi beavatkozás nélkül, folyamatosan végzik. a berendezés nagy előnye, hogy a termékek kevés mozgó alkatrészt tartalmaznak, ezért sokkal kisebb a hiba, műszaki zavar lehetőségük is.

a bitumen-oxidáló reaktor után már külföldről is érdeklődnek./mti/

bb. 42. fénycsapdákkal a rovarkártevők ellen

vid/kz/tr/a/la

1965. március 3.

a rovarok, mint közismert, a fény körébe húzódnak. ezt a tulajdonságukat használja fel a győr megyei növényvédő állomás a kártevők rajzásának megfigyelésére. a megye különböző pontjain hét fénycsapdát állítottak fel. ezek az egyszerű szerkezetek kloroformot párologtatnak, s ettől elpusztulnak a fénybe repkedő bogarak. reggel - a „hullákból” - a megfigyelők meg tudják állapítani az egyes kártevők megjelenését, illetve a rajzási idő kezdetét, s arról tájékoztatják a környező állami és szövetkezeti gazdaságokat. ezzel lehetővé válik, hogy mindenütt optimális időben kezdhesék meg a védekezést./mti/

11.30/Lm

-24-

bb 43. jó eredmények a martfői tiszai cipőgyár felszabadulási munkaversenyén

vid tné-lm szf

1965. március 3.

a martfői tiszai cipőgyár öt és félezer dolgozója a felszabadulási munkaverseny eredményeként sikeresen teljesítette az év első két hónapjának termelési feladatait. januárban és februárban főleg a minőség javítására, a hibás cipők számának csökkentésére törekedtek. a versenyben azt tűzték ki célul, hogy a termékek 92,5 százaléka első osztályú lesz. januárban ezt 0,2 százalékkal megtoldották, februárban pedig a legyártott cipők 93,7 százaléka kapott első osztályú minősítést. a két hónap összesített vállalati eredményéből kitűnik, hogy a debreceni gyáregység futószalagjain dolgoztak a legjobban. az ott gyártott lábbelik 97,2 százaléka elsőosztályú./mti/

bb 44. megkezdtek a délbalatoni szot üdülők felújítását -
zamárdiban 500 személyes gyermeküdülőt építenek

vid tné-lm szf

1965. március 3.

a munka zaja törte meg a napokban a délbalatoni szot üdülők téli csendjét. kőművesek, ácscok, villanyszerelők és más szakmunkások dolgoznak, hogy a nyitásra megszépülve, korszerűsítve álljon a vendégek rendelkezésére a 400 üdülőépület. a szot az idén több mint 11 millió forintot fordít a somogyi part üdülők felújítására, korszerűsítésére, a parkok karbantartására. jelentősebb felújítást végeznek a vasutas szakszervezet zamárdi üdülőjében, mintegy 800 000 forint értékben. balatonföldváron befejezték a szot üdülők központi éttermének felújítását. két millió nyolcszáz ezer forint költséggel várakozóhelyiséget is építettek, hogy az esős időben a vendégek fedél alá húzódhassanak, amíg az ebédre várnak. ezenkívül mosdókat szereltek fel, külön éttermet kapott a személyzet. az üdülők konyháinak korszerűsítésére, a konyhai gépek fejlesztésére összesen mintegy 200 000 forintot költenek. kisgépeket, porszívókat, padlókeféket szereznek be, 300 000 forintért pedig fagyaltgépeket, robotgépeket vásárolnak. a parkok felújítására és karbantartására egy millió forintot irányoztak elő.

új szakszervezeti üdülővel is gyarapodik a déli oldal: zamárdiban a jelenlegi gyermeküdülő területén megkezdtek az alapozását egy 500 személyes újabb nyári gyermeküdülőknek. előregyártott elemekből építik fel és jövőre már ezt is birtokukba vehetik az ide beutalt gyerekek./mti/

13.30/a

- 25 -

1412
P-e

me

bb. 41. hazai kutatók új bitumenoxidáló berendezést szerkesztettek
1/vid/gg/a/ki

1965. március 3.

az építőiparban, a brikettgyártásnál, az utépitkezéseknél és az egyéb üzemekben is széleskörűen alkalmazott bitumenféléket a felhasználás előtt oxidálják, így adják meg az anyagoknak a kívánt keménységet és rugalmasságot. az oxidálás során a felmelegített bitumenen levegőt fuvatnak át és a szűz fokon kialakuló anyag már megfelel a követelményeknek. a régebbi módszer eléggé hosszadalmas és túlságosan sok villamosenergiát igényel. a veszprémi magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet munkatársai ezért a bitumen oxidálásának tökéletesítésére új módszert dolgoztak ki. az intézet munkatársai teljesen eredeti megoldású oxidáló berendezést szerkesztettek, amelynek laboratóriumi próbái teljes sikerrel zárultak. az így szerzett tapasztalatok alapján üzemi kísérleti berendezést készítettek és ez is minden tekintetben megfelel a szakemberek várakozásának. a toronyformájú vegyi berendezés teljesítménye háromszorosa a réginek és a belőle kikerülő anyag minősége is jobb. a gyártást, megfelelő beállítás után, a készülék emberi beavatkozás nélkül, folyamatosan végzik. a berendezés nagy előnye, hogy a tervezők kevés mozgó alkatrészt használtak fel, ezért sokkal kisebb a hiba, műszaki zavar lehetőségük is.

a bitumen-oxidáló reaktor után már külföldről is érdeklődnek. /mti/

bb. 42. fénycsapdákkal a rovarkártevők ellen

vid/kz/tr/a/La

1965. március 3.

a rovarok, mint közismert, a fény körébe húzódnak. ezt a tulajdonságukat használja fel a győr megyei növényvédő állomás a kártevők rajzásának megfigyelésére. a megye különböző pontjain hét fénycsapdát állítottak fel. ezek az egyszerű szerkezetek kloroformot párologtatnak, s ettől elpusztulnak a fénybe repkedő bogarak. reggel - a „hullákból” - a megfigyelők meg tudják állapítani az egyes kártevők megjelenését, illetve a rajzási idő kezdetét, s arról tájékoztatják a környező állami és szövetkezeti gazdaságokat. ezzel lehetővé válik, hogy mindenütt optimális időben kezdhesék meg a védekezést. /mti/

11.30/Lm

-24-

bb 43. jó eredmények a martfői tiszai cipőgyár felszabadulási munkaversenyén

vid tné-Lm szf

1965. március 3.

a martfői tiszai cipőgyár öt és félezer dolgozója a felszabadulási munkaverseny eredményeként sikeresen teljesítette az év első két hónapjának termelési feladatait. januárban és februárban főleg a minőség javítására, a hibás cipők számának csökkentésére törekedtek. a versenyben azt tűzték ki célul, hogy a termékek 92.5 százaléka első osztályú lesz. januárban ezt 0.2 százalékkal megtoldották, februárban pedig a legyártott cipők 93.7 százaléka kapott első osztályú minősítést. a két hónap összesített vállalati eredményéből kitűnt, hogy a debreceni gyáregység futószalagjain dolgoztak a legjobban. az ott gyártott lábbelik 97.2 százaléka elsőosztályú. /mti/

bb 44. megkezdtek a délbalatoni szot üdülők felújítását - zamárdiban 500 személyes gyermeküdülőt építenek

vid tné-Lm szf

1965. március 3.

a munka zaja törte meg a napokban a délbalatoni szot üdülők téli csendjét. kőművesek, ácscok, villanyszerelők és más szakmunkások dolgoznak, hogy a nyitásra megszépülve, korszerűsítve álljon a vendégek rendelkezésére a 400 üdülőépület. a szot az idén több mint 11 millió forintot fordít a somogyi part üdülőinek felújítására, korszerűsítésére, a parkok karbantartására. jelentősebb felújítást végeznek a vasutas szakszervezet zamárdi üdülőjében, mintegy 800 000 forint értékben. balatonföldváron befejezték a szot üdülők központi éttermének felújítását. két millió nyolcszáz ezer forint költséggel várakozóhelyiséget is építettek, hogy az esős időben a vendégek fedél alá húzódhassanak, amíg az ebédre várnak. ezenkívül mosdókat szereltek fel, külön éttermet kapott a személyzet. az üdülők konyháinak korszerűsítésére, a konyhai gépek fejlesztésére összesen mintegy 200 000 forintot költenek. kiscgépeket, porszívókat, padlókeféket, robotgépeket vásárolnak. a parkok felújítására és karbantartására egy millió forintot irányoztak elő.

új szakszervezeti üdülővel is gyarapodik a déli oldal: zamárdiban a jelentősi gyermeküdülő területén megkezdtek az alapozását egy 500 személyes újabb nyári gyermeküdülőknek. előregyártott elemekből építik fel és jövőre már azt is birtokukba vehetik az ide beutalt gyerekek. /mti/

13.30/a

- 25 -

14/10
P-e

me

bb 46. időjárásjelentés

tr-Lm La

1965. március 3.

a meteorológiai intézet jelenté 1965. március 3-án,
szerdán délben:

felhőátvonulások

az enyhe \bar{X} levegő nyomában, mely átmeneti enyhülést okozott, elsősorban közép- és déli-európai országokban észak-nyugat felől hideg légtömegek érkeztek, nyugat- és közép-európa térségébe. a hideg levegő ma délelőtt a központi-medence nyugati felét is elérte, és több helyen okozott havazást.

hazánkban tegnap csak az ország déli felében mértek 1-2 óráig napfényt, északon borult maradt az idő, a nap folyamán csaknem mindenütt esett az eső, egy-két helyen a hó. a csapadék mennyisége a dunántúli nagyrészen 1-8, keleti szegélyén és az ország többi részén 7-17, észak-keleten egy-két helyen 17-23 milliméter volt. a hőmérséklet nyugaton 5-10, keleten 3-6 fokig emelkedett, ma hajnalban mínusz 1, plusz 5 fokig szállt, a délelőtti órákban észak-nyugat felől folytatódott a hideg levegő beáramlása az ország területére, a dunántúlon és a duna-tisza közének egy két helyén havazást okozva. a hegyek hóviszonyai ma reggelig nem változtak lényegesen.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3,1 fok volt, a sokévi átlagnál 0,3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 750 milliméter, erősen emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások nyugaton és északon hózáporokkal, keleten átfutó esőkkel. élénk nyugati szél. keleten a hőmérséklet kissé csökken, nyugaton kissé emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északon és nyugaton 0, mínusz 5, máshol mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön nyugaton 0, plusz 5, máshol plusz 4, plusz 9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 172 cm./mti/

13.50/Lm

-26-

1410
P-8

PK

bb 47. escher károly életműve, ndk-beli fiatalok felvételei, 1964 legszebb fényképei - mozgalmas fotókiállítási program márciusban

i tf/tr-Lm fm

1965. március 3.

régóta nem volt olyan gazdag kiállítási programja a magyar fotóművészek szövetségének, mint ebben a hónapban.

március 5-től a „csill”-ben - a pesti kerületi vasas művelődési házban - mutatják be az „1964. évi országos művészi fotókiállítás” anyagát, amely tavaly miskolcon, a város fennállásának 600. évfordulóján, majd dunaujvárosban aratott osztatlan sikert. a látványos kollekcióban több mint 160 színes és fekete-fehér kidolgozású fénykép szerepel. a múlt évi pályázatra beküldött 1.400 felvétel legjava. a bemutató rendezői elmondták az mti munkatársának, hogy az anyagot a két vidéki városban több tízezren tekintették meg. a mostani rendezés hasonlóképpen történik, mint miskolcon és dunaujvárosban: a fotókat részben a tartalmi és a formai jegyek azonosságára, másrészt éppen ellentétességére alapján csoportosítják.

escher károly fotóművész gyűjteményes tárlatát március 6-án, szombaton délben nyitják meg a magyar nemzeti galéria dísztermében. - a számszerűségében is igen bőséges anyag széles témakörrel, sajátos „meglátásaival”, és komponálási módszerével meggyőzően igazolja majd, hogy miért nevezik a 75 esztendő escher károlyt - a franciák „szágtudó fotóriporteréhez”, hasonlítva - a „magyar cartier-bresson”-nak - hangzott a rendező kass jános tájékoztatása.

három fiatal ndk-beli fotóművész mutatkozik be március 13-tól budapesten. rainer dorndek, peter leske és brigitte schenk felvételei a rákóczi uti fényes adolf teremben kerülnek a közönség elé. a nemrég hazánkban járt német fotósok - akik a képzőművészeti főiskola jól sikerült vitáestjén ismerkedtek meg művészfiataljainkkal - szakmai „vendégszereplésükkel”, balla demeter, molnár edit és tillai ernő kelet-berlini, lipcsei és magdeburgi kiállítását viszonyozzák.

a magyar fotóművészek szövetsége a napokban körülbelül 120 képből álló tárlat-anyagot küldött jugoszláviába az ottani társintézmény kérésére. ezekből a riport-fotókból belgrádban nyílik kiállítás magyarország felszabadulásának 20. évfordulóján./mti/

14.00/Lm

-27-

1410
P-8

PK

bb 45. hullámzik a balaton - készülődés a hajózás megkezdésére - a jövő héten vízreszállnak a halászhajók

vid tné-lm la

1965. március 3.

a keddi tavaszi zápor és az első fagymentes éjszaka után szerda reggel ragyogó napsütés köszöntött somogy megyére. a hőmérő higanyszála kaposvározt szűkített a legmagasabbra, plusz 15 fokot mutatott a déli órákban. a balatonon is szép az idő, a tó tükrének több mint háromnegyed részén hullámzik a víz. a déli parton 500-600 méter szélességben összetorlódtott jéghegyeket a víz, a szél és a nap ostromolja. szerda reggel a siófoki hajózási vállalat szigliget nevű hajója megkísérelte az eljutást a szántódi révhez, de a part mentén valószínűleg összetorlódtott jégtáblák miatt abba kellett hagyni a próbálkozást.

pár nap múlva azonban, ha az idő kedvező marad, megindulhatnak a hajójáratok, erre is felkészültek, a siófoki kikötőben kijavítva várják már az indulást a vízijárművek. a siófoki halászhajózási vállalat „flottája”, is utra kész. úgy tervezik, hogy a jövő héten vízreszállnak és megkezdik a tavaszi balatonjárásukat. /mtl/

bb.48. gabos gábor csehszlovákiába utazott

k ol/gk/n/fm

1965. március 3.

gabos gábor zongoraművész szerdán csehszlovákiai vendégszereplésre utazott. a szlovák filharmónia zenekarának hangversenyén két alkalommal szólaltatja meg bartók III. zongoraversenyét, majd komarnoban ad egész estét betöltő műsort. /mtl/

15.38/-n

-28-

bb. 53. a budapesti sütőüzemek munkájával, a kenyérellátás problémáival foglalkozott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága - helyszíni tárgyalás a százados uti kenyérgyárban

x hi/tné/sr/gy/bs

1965. március 3.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdán a fővárosi sütőipari vállalat százados uti kenyérgyárában tartott ülést. a végrehajtó bizottság ugyanis a 13 önálló egységből összevont vállalat munkájáról kívánt tájékozódni. a végrehajtó bizottság tagjai megtekintették az üzemet, s a vállalat vezetőivel megbeszélték az átszervezés tapasztalatait és a további tennivalókat. az összehívás óta - amint az üzem szakemberei elmondották - lényeges előrehaladást értek el a műszaki fejlesztésben. a százados uti kenyérgyárban a többi között a szovjetunióból beszerzett kovászoló és dagasztógép, valamint tesztformázó gépsor üzembehelyezésével tették korszerűbbé a termelést; gazdaságosan dolgozik a holland típusú tesztosztó és gömbölyítőgép is; a xv. kerületi szabán samu uti sütőipari üzemben félautomata kemence épült. a fejlesztés lehetővé teszi, hogy a munka termelékenységét a kenyérgyártó üzemeknél négy, a süteményes üzemeknél három százalékkal növeljék. a termelés átszervezése a lakosság kiszolgálásában nem okozott fennakadást és a továbbiakban is zavartalan ellátásra lehet számítani. a végrehajtó bizottság a műszaki fejlesztésben elért eredményeket meglelégedéssel vette tudomásul, s az összehívás zavartalan lebonyolításáért elismerését fejezte ki a vállalat vezetőinek és dolgozóinak.

a technikai és szervezési kérdések mellett a kenyérellátás problémáit is szóba kerültek a végrehajtó bizottság ülésén. ugyanis még mindig gyakori a panasz a kenyér és a péksütemény minőségére. ezzel kapcsolatban helytálló a sütőipari vállalatnak az az érvelése, hogy a múlt évi őrlésű liszt sikértartalma gyengébb, nem lehet belőle magas, domboru, rugalmasbélű kenyeret és péksüteményt előállítani. a gyengébb minőségű nyersanyag hiábit most új sütési eljárással igyekeznek kiküszöbölni. a szakemberek rámutattak arra is, hogy a legtöbb sütőipari üzemnek nincs megfelelő raktára, nem tudják a lisztet kellő ideig „pihentetni”, pedig ez nagyban elősegítené a jobbminőségű pékáru előállítását. az viszont már az üzem hibája, hogy a péksütemény gyakran jóval kisebb a kelletténél és nincs meg a kellő zsírtartalma. javarészt ezzel magyarázható, hogy a zsemle és a kifli nem fogy annyira, mint korábban.

a tapasztalatok szerint azonban a minőségromlás legtöbbször az üzemen kívül - például a szállításkor - következik be. a szállításokhoz ugyanis növekvő számban használnak, speciális, úgynevezett célkarosszerű kocsikat, a kenyeret azonban sokszor nem a kosarakba, vagy a megfelelő rekeszekbe helyezik, hanem a nagy sietségben egyszerűen begyömöszölik. /folyt. köv./

16.00/gy

- 29 -

Je

bb. 53. / a budapesti sütőüzemek... 1. folyt./ gy

a frissen sült, meleg kenyér emiatt törődött, szalonnás, gombócos lesz. nem véletlen, hogy amíg a sütőipari üzemekben végzett élelmiszervizsgálatoknál a minták 6-7 százaléka volt kifogásolható, addig a kereskedelemben vett mintáknál az az arány mintegy 20 százalék. a szállítás gondosabb megszervezésére figyelmeztet az is, hogy például a sütőüzemek közelében levő szaküzletekben, ahová rövidebb úton jut el a pékáru, rendszerint frissebb és jobb minőségű a kenyér, mint a közért vegyes üzleteiben.

az üzemi látogatás és a megbeszélés tanulságait összegezve a végrehajtó bizottság hangsúlyozta: a budapesti sütőiparnak változatlanul az a feladata, hogy megfelelő mennyiségű, friss pékáruval lássa el a fogyasztókat. a technológiai fegyelmet a súly és a minőség szempontjából egyaránt a legszigorúbban be kell tartani. ugyanakkor az is érthető, hogy ha a liszt minősége nem egyenletes, akkor a legkorszerűbb technológia mellett is, a kenyér, vagy a péksütemény ízben és formában eltérhet attól az ideális szinttől, amelyre a sütőipar törekszik. figyelembe kell venni azt is, hogy a kenyérgyáraknak hat nap alatt, hétnapi fogyasztásra elengedő árut kell produkálniuk. ünnepek előtt tehát, amikor két napi mennyiséget sütnék, a kiszállítás is korábban kezdődik, s így a kenyér - bár aznapi sütés - nem mindig kerül friss állapotban a fogyasztókhoz. a sütőiparnak természetesen mindent el kell követnie, hogy ünnepek előtt is a lehető legjobb kenyérellátást biztosítsa.

a végrehajtó bizottság ezután egyéb napirendi pontokat tárgyalta. foglalkozott a peremkerületek járdaépítési problémáival, tájékozódott a tbc elleni küzdelem helyzetéről, végül határozatot hozott a márciusi tanácsülés előkészítéséről. a fővárosi tanács tagok plénumát március 17-re hívják össze, s az elfogadott napirend szerint megtárgyalják a fővárosi tanács 1965. évi városfejlesztési tervét., a belváros rendezéséről szóló jelentést, valamint egyéb napirendi pontokat./mti/

bb. 55. „remenyik zsigmond, a drámaíró,,

k tf//gy/fm/bs

1965. március 3.

cimmet ankétot rendez a magyar írók szövetségének drámai szakosztálya március 12-én délután fél öt órai kezdettel a szövetség bajza utcai klubjában. bevezető előadást tart thurzó gábor és osváth béla./mti/

16.05/-n

-30-

bb.49. „bizonyítványt,, kaptak az új borszőlő-hibridek
vid/kz/tr/n/bs

1965. március 3.

bács megyében a szőlészeti kutató intézet miklós telepén befejezték az újonnan nemesített homoki szőlőhibridek borainak „vizsgáztatását,, s az idén több mint 150 fajtajelölt kapott „jó bizonyítványt,, a bor minősége alapján. a vizsgáig persze csak azok az egyedek jutottak el, amelyek már növényileg is kiváló tulajdonságokat mutattak: erős növekedésűek voltak, jó volt a fürtképződésük, a fürtök elhelyezkedése és a betegségekkel szemben is ellenállóknak bizonyultak. az új „eminensek,, közül az idén fehér és vörösbort fajtajelölt elszaporítását kezdik meg. különösen figyelemreméltóak közülük azok a kadarka és francia-vörös borszőlőfajták kereszteződésével létrehozott hibridek, amelyek már a „husukban,, is gazdag vörös színanyagot tartalmaznak, következésképpen egyszerű préselési eljárással is „testes,, vörösbort adnak. ennek előnyét magától érthetődővé teszi az a körülmény, mely szerint a jelenleg köztermesztésben lévő kadarka és oporító-mivel csak a héjában tartalmaz vörös színt - csak különleges eljárással, hosszadalmas színtkinyeréssel, tehát végülis költségesebben ad jóminőségű vörösbort./mti/

bb.50. megkezdődött a kora-tavaszi munka az ország legészakibb szántóföldjein

vid/kz/tr/n/bs

1965. március 3.

alig 24 óra alatt gyökeresen megváltozott az időjárás borsodban. szerda reggelre az előző napi 20 centis hótakaró szinte teljesen elolvadt s így szerdán már itt, az ország legészakibb szántóföldjein is, 600 műtrágya szóró dolgozott. az északi dombos vidéken, a lejtős talajokon lánctalpas traktorok vontatják a két-három összekapcsolt gépből álló csoportokat. eddig már több mint 50.000 holdon fejtrágyázták az őszi vetéseket. a kiszórandó műtrágya mennyiségét a vetés fejlődésének megfelelően adagolják.

a tsz-ek a helyes adagolás megállapítására bizottságokat szerveztek. ezek a határjárásokon „talajerő térképet,, készítenek, s ennek megfelelően kapják meg a műtrágyázást végző növénytermelő brigád tagjai az utasítást, melyik táblán mennyit szórjanak el.

szerdán a mezőnagymihályi állami gazdaság több száz holdas gabonaföldjein fölött ismét megjelentek a műtrágyaszóró repülőgépek. két gép naponta 20-30 felszállást végez. a repülőgépekkel a nagy hatékonyságú karbamid műtrágyát szórják el. magasabb fokú hatékonysága miatt ebből kevesebb kell egy holdra, mint a nitrogénműtrágyából, s így azonos mennyiségből nagyobb területet tudnak fejtrágyázni. ez gazdaságosabbá teszi a munkát és csökkenti a ráfordítás költségét. a gazdaság 6.000 holdas őszi vetésének felültrágyázása után a szomszédos hejőmenti állami gazdaság gabonaföldjeit is a „levegőből,, látják el műtrágyával./mti/

16.15/-n

-31-

bb. 51. virágzik a mandula a baranyai szőlőskertekben

vid kz/tr/gy/bs

1965. március 3.

baranya megye déli részén, a szigetvár közelében levő turbéki szőlőhegyen, kivirágzottak a mandulafák. az itteni - napok óta tartó - enyhe időjárás rendkívüli módon megduzzasztotta a mandularügyeket és azok szerdán az erős napsütés hatására kipattantak. egyelőre csak a fák csucsán fehértenek a virágok, ha azonban ilyen marad az időjárás, akkor hamarosan teljesen virágbaborulnak a mandulaágak, a szőlőskertek, amelyekben ezek a fiatal, nyolctíz éves fák állnak, fagymentes, szélvédett lankákon helyezkednek el kedvező fekvésük tehát - remélhetően - megvédi a koránnyílt mandulavirágokat az esetleges tavaszi fagyoktól. ilyen szokatlanul korai virágzás utoljára 1961-ben volt ezen a vidéken, az idős turbéki szőlősgazdák, régi tapasztalatokra hivatkozva, azt állítják, hogy a mandulavirágzás a tavasz végleges beköszöntét jelzi./mti/

bb. 52. teljesítették vállalatukat a balatonnagyberek állami gazdaság szerelői - 300 erő- és munkagép várja a „bevetést„

vid kz/tr/gy/bs

1965. március 3.

a somogy megyei balatonnagyberek állami gazdaság gépjavitó-műhelyének dolgozói hazánk felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére korábban elhatározták, hogy a tavaszi munkákhoz szükséges összes erő- és munkagépet március 6-ig kijavítják, ezenkívül a diesel-műhelyben hetven motorcserét is elvégeznek.

a gazdaság szerelőgárdája, bár egyes alkatrészek hiánya nehezítette a vállalat teljesítését, minden akadályt legyőzött. a hiányzó alkatrészeket házi felújítással pótolták, s így március 2-án - négy nappal a vállalt határidő előtt - a tavaszi munkákhoz szükséges gépek javítását befejezték.

szerda reggel, ragyogó napsütéses, valóban tavaszi időben, a gazdaság központi műhelyének területén, valamint az imremajori és a marcali üzemegységben katonás rendben felsorakozva várta a tavaszi szemlét a 300 erő- és munkagép. a bizottság megállapította, hogy a gazdaság szerelői jó munkát végeztek, a 300 gép üzemképes állapotban készen áll a „bevetésre„, ezenkívül a diesel-műhely 70 erőgép motorcseréjét is befejezte más állami gazdaságok és termelőszövetkezetek részére./mti/

16.20/-n

-32-

1635
P

bb.56. „ az ifjúság ábrázolása a magyar irodalomban„

k tf/tf/n/fm

1965. március 3.

címmel rendez vitadélután a budapesti kizs-bizottság és a magyar írók szövetsége április 21-én délután három órai kezdettel az írószövetség klubjában. a vitához illés Lajos, a szépirodalmi könyvkiadó főszerkesztője mond bevezetőt./mti/

bb.57. a szilikátipra teljesítette kéthavi tervét, de kevés a téglá

1 sb/gk/n/ki

1965. március 3.

az építésügyi minisztérium előzetes adatai szerint a cement- és a téglaiipar, valamint a kő- és a kavicsbányászat teljesítette, a fafenomkerámia ipar pedig túlszárnyalta januári és februári tervét. így az évi szilikátipara összességében a mész- és üvegipar némi lemaradásának ellenére is teljesíteni tudta az év első két hónapjának előirányzatát. furcsának tűnik, de mégis az a helyzet, hogy a tavaszi tél megravarta az építőanyag-ellátást, mert a viszonylag enyhe időben az építkezéseken a vártnál többet dolgozhattak és természetesen anyagot is többet használtak fel, mint tervezték. a téglaiipar így hiába teljesítette tervét, mégis hiánycikk a téglá. egyelőre nem is lehet szó a hiány megszüntetéséről, mert műszáritók, védett szárítószínek nélkül télen a téglaprések túlnyomó része nem dolgozhat, hiszen a nyertéglát szárítás közben tönkretenné a fagy. a téglaprések munkája tavasszal kezdődik, s így majd csak az év közepén és az év második felében gyárthatnak elegendő téglát.

több fontos építőanyagból bőséges az ellátás. cementből 122 000 tonna a gyárak készlete. a mészüzemek pedig éppen azért maradtak adósok mintegy 2000 tonna égetett mészszel, mert a fogyasztók nem szállították el folyamatosan az anyagot, s így tárolóhely hiányában dorogon, belapátfalván, hejőcsabán csökkenteni kellett a termelést. ha a megrendelők nem kényelmeskednek tovább a szállítással, akkor a mészégetők még az első negyedévben megadhatják tartozásukat. az üvegiparban elsősorban a sajtószentpéteri gyár maradt adós, de ez a tartozás még nem akadályozza a népgazdaság egyéb ágazatainak munkáját. az üzem dolgozói ugyanis konzerv üveggel tartoznak és megvan a lehetőség arra, hogy az első félévben, a konzervgyártási ideényig pótolják az adósságot./mti/

16.35/m

-33-

1635
P

bb. 54. újra megkezdte a műtrágya szállítást a tiszai vegyikombinát
vid szf/tné/gy/bs 1965. március 3.

a tiszai vegyikombinát nitrogén műtrágyagyárában az elmúlt év októberében kezdték meg a termelési próbát. azóta a földgáz bontásával 46 500 tonna 34 százalékos hatóanyagú nitrogén tartalmú ammón salétrom műtrágyát készítettek és adták át a mezőgazdasági üzemeknek. február elején azonban az ammóniagyártó csarnok egyik készüléke megsérült és emiatt napokig szünetelt a termelés. a kényszerpihenőt jól hasznosították a műszaki és fizikai dolgozók. gondos és pontos munkával átvizsgálták a gyár bonyolult gépi berendezéseit és elvégezték a nagyjavításokat. február 28-óta a gyár folyamatosan - egyelőre 50 százalékos teljesítménnyel - dolgozik.

a napokban ismét megkezdtek a nitrogén műtrágya szállítását a mezőgazdaságnak. a műszaki vezetők véleménye szerint a korszerű üzemből előreláthatólag március 10-én már az előírt műtrágya mennyiséget termelik. /mti/

bb. 58 1 999 kalauznő a fővárosi autóbuszokon
i hbj/tné/ki/gy/bs 1965. március 3.

a fővárosi autóbuszüzemnél valóban tért hódítottak a nők. a vállalatnál 1949 szeptemberében mindössze öt kalauznő dolgozott, ma pedig már 1 999. különösen az ülőkalauzi rendszer bevezetése óta nőtt meg a kalauznők létszáma. a kalauznők zöme ugyanúgy, mint a férfiak, télen-nyáron hajnalban 3- fél 4 óra körül szolgálati buszokon indul a garázsokba, a délutánosok pedig éjjel körül végeznek az elszámolással. sok kalauznő ugynevezett kétrészes munkaidőben dolgozik, tehát részt vesz mind a reggeli, mind pedig az esti csúcsforgalomban.

a fővárosi autóbuszüzemnél évek során sok nő tanult, továbbképezte magát, megismerkedett a forgalomirányítás bonyolult mesterségével. ennek köszönhető, hogy ma már 83 ellenőrnő segíti az autóbuszközlekedést. sőt egy kivétellel valamennyi kalauzi oktatót ismét nő. egyébként az ellenőrnők a végállomásokon a pihenők idején is oktatják, nevelik a fiatal kalauznőket - akik közül sok vidékről került a fővárosi autóbuszüzemhez.

a kalauznők bekapcsolódtak a munkaverseny mozgalomba is. a termelési értekezleteken az utóbbi hetekben sokan bejelentették, hogy túlteljesítik az ugynevezett bevételi tervet, gyakorlatilag tehát a kalauznők hadat üzentek a „bliccelőknek”.
/folyt. köv./

16. 34/-, 17 1/2

-34-

le

bb. 58. / 1 999 kalauznő..... 1. folyt./ gy

még most is jelentős a munkaerőhiány a fővárosi autóbuszüzemnél. kevés a kalauz. a kalauznők vállalták a többletmunkát, nehogy kalauzhiány miatt vesztogeljenek kocsik a garázsban. /mti/

bb. 59. dobi istván fogadta a távozó olasz nagykövetet
/sr/gy/bs 1965. március 3.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta paolo vita-finzi-t, az olasz köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben végleg távozik Magyarországról. /mti/

bb. 60. mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi ujitási és találmányi kiállítást rendeznek budapesten

1 cs/tr/n/bs 1965. március 3.

a mezőgazdaság korszerűsítésének rendkívül fontos eszköze az új módszerek és műszaki megoldások minél szélesebb körű, minél gyorsabb elterjesztése. ennek érdekében a földművelésügyi minisztérium, az országos erdészeti főigazgatóság, az országos vízügyi főigazgatóság, valamint a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének közös határozata alapján a mezőgazdasági kiállítási iroda szeptember 1-11 között országos mezőgazdasági erdészeti- és vízügyi ujitási és találmányi kiállítást rendez budapesten az országos mezőgazdasági kiállítás területén.

ezen a közös kiállításon mindazok a jól bevált, sikerrel alkalmazott mezőgazdasági, erdészeti- és vízügyi ujitások, és találmányok bemutatják, amelyek szélesebb körű elterjesztése kívánatos, illetve gyártásra alkalmasak és elősegítik a népgazdasági tervek valóra váltását. a kiállításra érdemes ujitásokat, találmányokat a gazdaságok és üzemek március 31-ig jelenthetik be a következők szerint: a termelészövetkezetek a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályainál; a gépállomások, gépjavitó állomások a gépállomások megyei igazgatóságainál; az állami, kisérleti és tan-gazdaságok az állami gazdaságok termelési igazgatóságainál; az erdőgazdaságok az országos erdészeti főigazgatóságnál; a vízügyi szervek az országos vízügyi főigazgatóságnál; a mezőgazdasági kutatási és szakoktatási intézmények, a gépjavitó vállalatok, valamint egyéb szervek, a földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági kiállítási irodájánál.

/folyt. köv./
17, 15/m

- 35 -

le

bb.60./ mezőgazdasági...1. folyt./ n

a kiállításon bemutatásra kerülő ujitásokat és találmányokat szakemberekből álló bizottság bírálja el. a bizottság értékelése alapján az elterjesztésre, illetve gyártásra javasolt legjobb ujitások és találmányok szerzői a következő díjazásban részesülnek: három első díj egyenkint 5.000 hat második díj egyenkint 3.000, és 12 harmadik díj, egyenkint 2.000 forint./mti/

bb.61. tájékoztató az influenza helyzetről

1 ms/n/sr

1965. március 3.

az egészségügyi minisztérium tájékoztatása szerint a mostani influenza járvány február közepén pécsett jelentkezett először hazánkban. az iskolai hiányzások aránya a szokásos 6-7 százalékról az általános iskolákban 18., a középiskolákban 11 százalékra emelkedett. ugyanabban az időben nagyszámu megbetegedést jelentettek csongrád megyéből szegedről, főleg szentesről.

az egészségügyi minisztérium a szovjetuniótól, a német demokratikus köztársaságtól és az egészségügyi világszervezettől kapott tájékoztatókból idejekorán értesült arról, hogy Leningrád környékén, majd moszkvában és a baltikumban, az ndk-ban, valamint franciaországban nagyszámban fordultak elő influenzás megbetegedések. ezért haladéktalanul megtették az előkészületeket egy esetleges járványra és már február 10-étől fokozottan figyelték a hurutos, hüléses megbetegedések számának alakulását.

a fővárosban február 23-ától jelentkeztek nagyobb számban lázas, hurutos tünetekkel betegek az orvosrendelőkben. az iskolai hiányzások száma emelkedett. jelenleg a fővárosban a megbetegedések száma még növekedik.

a legtöbb megbetegedést a fővároson kívül baranya, pest és szolnok megyékből jelentették. a betegekcsaknem 20 százalékát kellett táppénzbe helyezni. a korábbi járványokhoz hasonlóan az influenza főleg a fiatalabb korosztályokat és az öregeket veszélyezteti. a megbetegedések mintegy 40 százaléka esik jelenleg a 14 éven aluliakra. viszonylag a legtöbb iskolai hiányzást törökszentmiklósról jelentették 20.8 százalékkal, ezt követi debrecen 19, komárom megye 16, szeged 13-18 százalékkal. a megfigyelt budapesti iskolák diákjainak 14.8 százaléka hiányzik.

/folyt.köv./

17.30/-n

-36-

le

bb.61./ tájékoztató...1. folyt./ n

az országos közegészségügyi intézet vizsgálatai kimutatták, hogy a járványt- több európai országhoz hasonlóan - nálunk is a vírustörzsek okozzák. egyébként az idei influenza járványra jellemző a betegség lassu terjedése és enyhe lefolyása. az esetek többségében a betegek 2-3 nap alatt meggyógyulnak. a betegek orvosi kezelésében és a gyógyszerellátásban eddig semmiféle zökkenő nem tapasztalható.

az egészségügyi világszervezet legutóbbi tájékoztatója szerint a szovjetunióban Leningrád és moszkva területén a járvány gyakorlatilag megszűnt, a középső részeken szűnőfélben van, viszont délen még terjed. hollandiából, romániából inkább csak elszórt megbetegedéseket jelentettek, viszont járványosan lépett fel a betegség finnországban és Lengyelországban.

x x x

tekintettel arra, hogy az influenza főleg a legfiatalabb korosztályokat veszélyezteti, az egészségügyi minisztérium úgy intézkedett, hogy a március 8-ával kezdődő hétre elrendelt sabin oltásokat későbbi időpontra kell halasztani. ez az intézkedés csökkenti annak lehetőségét, hogy a 3 éven aluli gyermekek tömegesen kerüljenek közös helyiségbe és esetleg fertőzödjenek. mivel hazánkban a védőoltások következtében a fertőző gyermekbénulás gyakorlatilag megszűnt, a védőoltások elhalasztása semmiféle veszéllyel nem jár.

az egészségügyi minisztérium felhívja a szülők figyelmét, hogy az esetleg kikézbcsített oltási idézéseket a fentiek alapján tekintsék tárgyatlannak és ez alkalommal ne jelenjenek meg gyermekeikkel az oltóhelyeken. az oltás új időpontjáról kellő időben értesítést kapnak./mti/

bb.64. elutazott a norvég követ

tr/n/bs

1965. március 3.

torfinn oftedal, a norvég királyság rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere szerdán végleg elutazott magyarországról. a követet gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője bucsuztatta./mti/

17.45/m

- 37 -

le

bb. 65. közlekedési balesetek

1 fe/tr/sr/gy/bs

1965. március 3.

Csepelen a II. Rákóczi Ferenc utcán egy 52-es autóbusz elgázolta az ut szélén dolgozó Szkríbk János és Bezzeg József utasokat. az előbbi súlyos, életveszélyes, az utóbbi könnyebb sérülést szenvedett, mindkettőt kórházba szállították. a rendőrség boros antalt a busz vezetőjét őrizetbe vette, vezetői igazolványát bevonta. a németvölgyi uton Bellér Zoltán 37 éves technikusi, ittasan vezette rosszul megvilágított személygépkocsiját és összeütközött egy másik személygépkocsival. a rendőrség Bellér Zoltánt őrizetbe vette és vezetői jogosítványát bevonta.

a vörös hadsereg útján Fábrián Lajos, 31 éves gépkocsivezető, Makádi Lakos ittasan vezette tehergépkocsiját, nekiütközött a leeresztett Lajosmizsei vasuti sorompónak és áttörte azt. az ittás gépkocsivezetőt a rendőrség őrizetbe vette, vezetői igazolványát bevonta.

a XXII. kerületben a Zambelli Lakos utcán posztós József, a Körösladányi géppálya dolgozója traktorával szabálytalanul előzött és összeütközött egy egyfogatu lovaskocsival, amelyet Müller József 15 éves iskolai tanuló hajtott. a diákot súlyos sérüléssel kórházba szállították. a vizsgálat megállapította, hogy posztós József ittás volt. a rendőrség a felelőtlen embert őrizetbe vette és vezetői jogosítványát bevonta. /mti/

bb. 62. eltérült a földközi-tengeri meleg légáramlás: visszatért a télies idő - hőzárókra, esőkre van kilátás

1 cs/gk/ki/gy/bs

1965. március 3.

az elmúlt napokban érkezett viszonylag enyhe földközi-tengeri légáramlás - a légnyomási viszonyok gyors megváltozása következtében - kedden megszűnt, s a helyébe ismét északnyugati áramlás lépett. most a Lengyelország fölötti ciklon hátoldalán érkezik közép-európa fölé a hideg levegő, amely nagy területeken hőzárókat, kisebb havazásokat, esőket okozott. a hideg légáramlás szerdán hajnalban érkezett meg a Kárpát-medencébe, s szerdán az ország több vidékéről jelentettek a megfigyelő állomások hőzárókat, illetve esőket. a hideg lassu térdődítésére jellemző például, hogy szerdán délelőtt Szombathelyen és Pápán már csak 0 fokos volt a talajközeli levegő, ugyanakkor 50-60 kilométerrel délre Zalaegerszegen plusz 11 fokot mutattak a hőmérők. /folyt. köv./

818.00/-n

-38-

le

bb. 62. / eltérült a földközi-tengeri... 1. folyt./ gy

a Balaton és Mátra vonalától északra 0- plusz 5 fok közötti, az ország többi vidékein 5-10, a déli megyékben helyenként 10-13 fokos maximumok alakultak ki. az új lehülés az esti órákban ártérjedt a tiszántulra, illetve a déli országrészekre is.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint lényeges javulásra egyelőre nem számíthatunk: a hideg beáramlása tovább tart, a skócia fölött kialakult ciklon melegefrontja pedig még a kontinens északnyugati határait sem érte el. csütörtökön hajnalban északon és nyugaton 0 - plusz 5, az ország más vidékein mínusz 2- plusz 3 fok közötti minimumokra kell számítani. csütörtökön felhőátvonulásokra, nyugaton és északon még hőzárókat, keleten esőkre van kilátás. a nappali hőmérséklet az ország északi és nyugati tájain 0- plusz 5, másutt plusz 4- plusz 9 fokig emelkedik. /mti/

bb. 63. megkezdte próbaüzemét a dunai vasúti hideghengerművének első egysége

vid szf/tné/gy/bs

1965. augusztus 3.

a dunai vasúti építő hideghengerművének első nagy egysége, a pácolómű, szerdán megkezdte a próbaüzemét.

a hideghengertelés legelső munkafolyamata a melegehengerműből feltekeréssel érkező lemez felületének pácolás útján való revéltelenítése, megtisztítása. ezt a műveletet különleges pácolókádákban, kénsav oldattal, kémiai uton végzik. a pácolómű legkorszerűbb szovjet gépeit, a bevezető láncokat, a tekercsbuktatót, a csévélt, az egyengetőt, az ollókat, valamint a többi gépet üres járatban külön-külön és együttesen előzőleg már többször kipróbálták. a teljesen zárt rendszerű kádakat, amelyek hosszúsága száz méter, kedden töltötték meg először, egyelőre 17-18 százalékos kénsav oldattal és szerdán délelőtt kezdték meg a lemeztekerés folyamatos pácolását. a pácolást azzal teszik folyamatosabbá, hogy a feltekeréssel, 200-300 méter hosszúságú lemezek végeit szovjet automata hegesztőgéppel menet közben összehesztik. ugyancsak automata műszerek biztosítják a kádakban a kénsavoldat egyenletes hőmérsékletét, a kénsav pótlását, állandó cseréjét, valamint a lemezzsalag haladási sebességét. ezekben a fedett pácolókádákban az anyag percenként 30-70 méteres sebességgel halad előre.

az első lemezzsalag délelőtt került ki a pácoló kádakból. a bemutatkozás jól sikerült a lemezek felülete pácolás után sima, egyenletes volt. /mti/

18,45/m

-39-

le

bb. 66. új szerzemények a károlyi mihály emlékkiállításán

t ol./tm/n/bs

1965. március 3.

károlyi mihály születésének 90. évfordulója alkalmából a károlyi mihály emlékkiállítást rendező legújabbkori történelmi múzeum igazgatója gerelyes ede tájékoztatta szerdán a károlyi palotában a sajtó képviselőit. a tájékoztatón megjelent károlyi mihály özvegye is.

az igazgató elmondotta, hogy a megnyitás óta eltelt 15 hónap alatt mintegy 6.000 látogatója volt az emlékkiállításnak, amelyet most új szerzeményekkel egészítettek ki.

- vásárlás és részben ajándék formájában került múzeumunkba több családi vonatkozású anyag, köztük károlyi mihály ifjúkori fényképe; egy választási jelvény 1909-ből, egy ezüst tálca károlyi mihály aláírásával. egy röpirat és egy ritkabeccsű károlyi kézirat is van az új szerzemények között, az utóbbi „ezennel kinevezem tábornok urat az összes karhatalmi csapatok parancsnokává,„ szövegével károlyi mihály első intézkedését rögzíti az őszirózsás forradalom idején.

- szép kivitelű, aranygyűrű is látható a vitrinben. egy példánya azoknak az emlékeknek, amelyekkel károlyi mihály a forradalom győzelme után megajándékozta párthiveit. kiállítottunk egy ágyulövdekből készült korsót „éljen gróf károlyi mihály, éljen a köztársaság! 1918 október 31.„ felirattal. az új szerzemények között van károlyi mihályról és feleségéről 1919 tavaszán szatmárnémetiben készült fénykép. párizsból érkezett ajándék: a „vu„ című lapnak 1928-ban közzétett károlyi mihályról szóló cikke.

- érdekes dokumentum az emberi jogokat védő magyar ligának károlyi mihály által sajátkezűleg írt alapszabályzata. az új szerzemények sorát zárja károlyi mihálynak az 1924 szeptember 7-i lensi magyar szüreti mulatságon készült fényképe és az a felvétel, amely kálkapolnán 1946-ban a földosztó károlyi mihályt üdvözlő tábláról készült./mti/

19.05/-n

-40-

bb. 67. fiatal szerzőt avattak a déryné színpadban

t s/tr/fm/gy/bs

1965. március 3.

az állami déryné színház kulich gyula téri épületében szerdén este mutatták be p. horváth lászló: bakonyi történet című színművét. a fiatal írónak ez az első színdarabja. az előadást szalai vilmos rendezte, a díszleteket cselényi józsef, a jelmezeket pedig rimanóczy yvonne tervezte. a főbb szerepeket rajnai mihály, váradi vali és losonczy ariel játszotta./mti/

bb. 68. munkahelyén ítéltek el az öltözői tolvajt

1 bc/tm/sr/gy/bs

1965. március 3.

helyszíni tárgyalást tartott a központi kerületi bíróság az országos gumiipari vállalat kerepesi uti művelődési termében. a vádlott, fehér illés karbantartó lakatos, beosztásánál fogva szabadon mozoghatott a vállalatnál, s javítási munkák közben hét alkalommal lopott az öltözőkből. a feltört szekrényekből orkán-kabátokat vitt el, majd értékesítette őket, s az értük kapott pénz nagy részét italra költötte.

a bíróság fehér illést nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre kötelezte./mti/

bb. 69. időjárásjelentés

tm/gy/bs

1965. március 3.

a meteorológiai intézet jelenti március 3-án, szerdán 19 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, több-helyen havazással, esővel. időként élénk északnyugati szél. keleten a hőmérséklet kissé csökken, nyugaton kissé emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: nyugaton 0, plusz 5, máshol plusz 4-9 fok között./mti/

19.38/gy

- 41 -

bb. 70. magyar-csehszlovák barátsági napok szekszárdon

1 vid/fm/gy/bs

1965. március 3.

a hazafias népfront tolna megyei elnöksége és a bm fegyveres testületek megyei klubja rendezésében, a budapesti csehszlovák kultúra közreműködésével szerdán magyar-csehszlovák barátsági napok kezdődtek szekszárdon.

a megnyitóra szekszárdra látogatott dr. Ondrej Durej, a budapesti csehszlovák nagykövetség titkára, és dr. Rudolf Holcik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója, a vendégeknek bemutatották a város nevezetességeit.

„a csehszlovák-magyar barátság 15 éve,, címmel kiállítás nyílt a szekszárdi béni Balogh Ádám muzeumban, a klubban pedig ünnepi estet rendeztek, amelyen résztvettek a megye és a város vezetői, a fegyveres testületek képviselői is. az ünnepséget Eszenyi Antalné, a hazafias népfront városi bizottságának titkára nyitotta meg, majd dr. Rudolf Holcik, a csehszlovák kultúra igazgatója mondott beszédet./mti/

-42-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. március 4.

bb.1. értékes ritkasággal gyarapodott a békéscsabai munkácsy Mihály múzeum madárgyűjteménye

vid/kz/tr/n/bs

1965. március 4.

a békéscsabai munkácsy Mihály múzeum gazdag madárgyűjteményében mintegy háromszáz féle kitémött madarat láthatnak az érdeklődők. elsősorban azokat mutatják be amelyek az alföldön élnek. a gólyák, gémelek, mátyásmadarak, baglyok, pacsirták társaságában olyan madár is látható, amely atvonulóban tölt néhány hetet a Biharugrai vadvizországon. többek között jégmadár, ezüstsirály, északi buvár, kócsag, daru, kontyosréce, havasi pityer és egyéb kitémött madár mutatja a madárvilág hallatlan gazdaságát. a napokban egy igen gyönyörű bütyköshattyúval gyarapodott a munkácsy Mihály múzeum madárgyűjteménye. a ritka szép őriáshattyút két évvel ezelőtt a fekete körösön ejtette hegedős mátyás vadász, amikor a kemény tél elől menekült a hazánkban ritkán látott madár erre a vidékre. a kitémött bütyköshattyút a gyulai erdőgazdaság központjában őrizték eddig, s most ajándékozták a múzeumnak./mti/

bb.2. kávétermés szegeden

vid/kz/tr/n/bs

1965. március 4.

a szegedi József Attila tudományegyetem növénytan intézetének botanikus kertjében egy nagyméretű cserépben nevelt kávécserje termést hozott. a trópusi növények otthonában, a párás klímájú üvegházban kitűnően fejlődött a délarábiai őshazájú cserje, amely most már több egymást követő évben hozott termést, mindig tél utolján, február végén vagy március hónap első napjaiban. a sötétzöld kávék babszem nagyságúak és semmivel sem apróbbak importált „rokonaiknál,, ./mti/

-1-